

MAGYAR NÉPLAP

FÜGGETLENSÉGI NEGYVENNYOLCZAS POLITIKAI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési ára:

Egész évre 6 korona; félévre 3 korona.
Amerikába egész évre 9 korona.

Szerkeszti

BUDAY ALADAR

Kiadja a „PÁZMÁNEUM”
nyomda és irodalmi vállalat.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Köztemető-ut 8. sz.

A hó első számához rendes melléklet:
»Páduai Szent Antal Lapja.«

Háboru lesz.

Budapest, decz. 10.

A kormányok azon a véleményen vannak, hogy a közeledő háboru híreit el kell titkolni, nehogy az ország lakossága megriadjon. Ugyanígy gondolkodik a közös hadvezetőség is.

Mi pedig azt mondjuk, hogy ez a titkolódzás nem helyes dolog; mert jobb, ha a nép tudja, hogyan áll a helyzet, jobb, ha előre tudja magát mihez tartani mindenki.

Háboru lesz, az tagadhatatlan. Hiába minden tagadása a kormánynak, minden czáfolata a hadvezetőségnek. A küszöbön lévő csaták, egész Európát megrengető véres küzdelmek jeleit nem a hivatalos sajtóirodák híreiből látjuk, hanem a csalhatatlan tényekből. A való, a czáfolhatatlan tényekből. Igen.

Fegyverkezik az egész Balkán. Készülődik az egész Europa. Szerbia, Montenegró, Albánia és Törökország fegyverkezik ellentünk. Bosznia és Hercegovinába befészkeltek magukat az albán fölkelő bandák, a melyek megszállják a hegyi utakat, elállják a szorosokat, úgy, hogy ma a monarkia csapatai a megszállott, illetőleg annektált tartományokba vérontás nélkül be nem juthatnak. És minő vérontás volna ez! A hegyi utak, barlangok és ösvények közelében rejtőzködő granicsárok közül egyetlen egynek elesése tizenöt-husz magyar baka életébe kerülne.

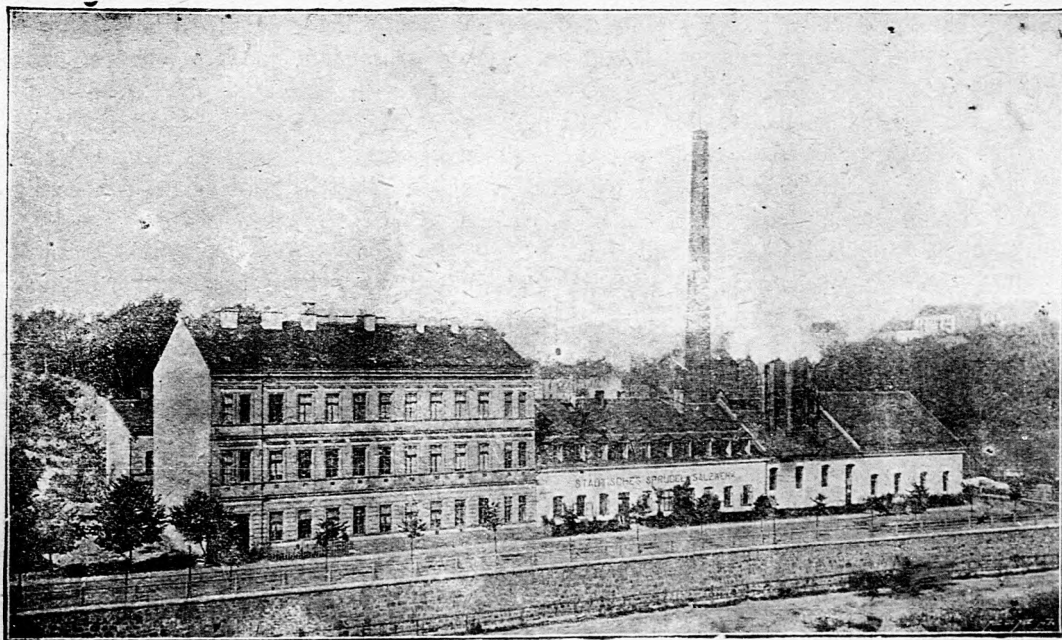
És mozog az egész Europa. A két legszörnyűsegebb nagyhatalom, az angol és az orosz féltékenyen vigyáz, nehogy Magyarország és Ausztria Szaloniki felé a tengerig ter-

jeszkedjék. Ezért mindakettő ellenzi Bosznia és Hercegovia elfoglalását. Ez természetes. Mert Magyarország-Ausztriának, ha a tengeren hatalmat akar biztosítani, vagy Angliával, vagy Oroszországgal kell szövetségnie. Az egyikkel való szövetség a másiknak pusztulását vonná maga után. Csakhogy még nem tudni, melyikkel lesz jobb a szövetség. Ezért mind a kettő fél és mindakettő szívesebben veszí, ha a monarkia nem jut a tengerig. Már pedig Bosznia és Hercegovina elfoglalásával a Habsburg uralkodóház egyenesen a tengerre törekszik, a mint azt már hetekkel ezelőtt Nagy-Magyarország című cikkünkben ezen a helyen kifejtettük.

Olaszország, a mely szövetségeseünk, nyíltan ellenünk foglal állást, fennlen hirdeti, hogy a szerbek mellé áll és inkább kész ki-
lépni a német, olasz, magyar-osztrák szövetségéből.

Oroszországban önkéntes csapatokat gyűjtenek és pénzt küldenek Szerbiának. Anglia fegyvereket szállít és pénzt küld Törökországnak.

Ismerni kell már most a német törekvéseket. Németország ma, miután Franciaországot legigázta, Angliával akarja fölvenni a versenyt. A német haderő ma szárazföldön Europa leg-

A karlsbadi sófőző gyár.

ban
szám.

at
usabb
ek és
lep
tillóm.)
részből
előtt az
zölőtelep

n
kemet 3000
és arany
gszer, aczél
stb. eredeti
óra K 3,50
t. óra „ 4,—
stem
it — „ 5,—
skopf — „ 7,—
y óra „ 7,—
Luna“ „ 9,—
edellel „ 9,—
ilória“ „ 8,40
dupla „ 12,50
cz ru-
15 gr. „ 2,60
l horg. „ 10,50
0, ébresztő-
ia-óra K 3,—
óra K 2,50.
Koczkázat
agy a pénz
var Brük.
kir. udv.
szállító
szág).
var levelezés.

dás.
hez 10 kilo-
ás mellett
inő fekete
nkint 700
kiadóhivatal

hatalmasabb hadereje. A németek lassan-lassan el akarják árasztani a szigetországot és Anglia leigázásával egész Europa fölött világhuralmat akarnak biztosítani. Ámde Németország egyedül nem képes Európát meghódítani és sakkban tartani. Tudja a császár nagyon jól, hogy Európában csak egyetlen fajnak, a magyarnak van nagy jövője. Ezért akar Németország a magyarság segítségével nagyhatalmi pozíciót szerezni egész Europa fölött s ezért nézi Németország is jó szemmel, ha kiüt a háboru. Így mellettünk küzdve, jó alkalom kínálkozik a német császárnak, az angolok erején — no meg az oroszokén is — rést ütni.

Ez az ugynevezett kancellár politika. Erre a célra háboru kell!

A jövőendő háborunak pedig a Balkánon kell lefolynia, mert ott válhatik csak el a vese májtól, ott dől el a győzelem egyszerre szárazon is, vizen is, keletre is, nyugatra is, sőt még északra is.

A dolog ma úgy áll, hogy a háborutól az egész Europa retteg. Ezért egyik hatalom sem akar kezdeni, de beavatkozni annál inkább szeret mindegyik. Most végre megjött a jó alkalom, sikerült a jelentéktelen Szerbiát beugratni ellenünk, hogy legyen ok a beleszólásra. Mert minden félelem mellett is minden európai nemzet akarja a háborut, mert itt van az ideje, hogy eldőljön az uralom kérdése, nehogy egyik hatalom a másikkal nyakára fejlődjék.

És mi állunk ma a középpontban. Mi, magyarok. Körülöttünk, a mi testünkön fog ez a nagy európai háboru lezajlani. A harczból mienk lesz az oroszlánrész. Hogy vajjon a győzelemből is, azt még nem tudjuk. De a küzdelemből igen.

Valaki azt mondhatja, hogy ez lehet világpolitika, ez lehet egy igen szép és jó elmélet, de a valóságban semmi bizonyítékunk sincs, hogy mégis ily közeli háboru van kitörőben.

A kételkedőknek mi, igenis szolgálunk közelebbi adatokkal. Módunkban van.

Biztos forrásból tudjuk, hogy Szerbia a szerb ünnepek lezajlása után azonnal megkezdi a háborut. A szer-

bek ugyanis az ujévi ünnepek előtt nem fognak semmi nagyobb vállalkozásba; ez hátráltatta eddig egyedül a hartz proklamálását.

Biztos forrásból tudjuk azonban, hogy az albán bandák a határokon már csatároznak és az elmúlt napokban magyar bakák vére festette pirosra a déli kopár hómezőket. Persze, titkolnak mindent. Miért?!

Legjobban beszél azonban az, a mit saját szemekkel látunk. A budapesti fegyvergyár éjjel-nappal dolgozik és szállítja a fegyvereket a velünk szövetséges Bulgáriának, míg a csepeli tölténygyár a mi hadseregünk számára gyártja milliószámra a gyilkos golyót. A képviselőház előtt sürgős törvényjavaslat fekszik a magyar hadseregnek gépfegyverekkel való ellátásáról.

A vonatok pedig... Óh, azok az éj sötétjében, titokban dél felé száguldó vonatok, a melyek rogyásig meg vannak terhelve katonákkal és hadi szerekkel, sokat mondanának, ha beszélhetnének, a roppant harczy készülődésekről.

Itt a fővárosban nem mulik el éjjel, hogy ne látnánk, mint viszik ki századonként titokban, csendben, a harczra fölszerelt katonákat a vasuti állomásokhoz. Nemcsak dobolni, nemcsak trombitálni, de szegényeknek még szólni sem szabad. Majd visznek még többet is, nappal is, dobolva is.

Mi ez? És mi az, hogy a kiszolgált katonák egy részét ma hiába várják haza családjaik? Mi az, hogy az összes ezredorvosokat készenlébe helyezték? Mi az, hogy Nagyváradon a hadtestparancsnok hősi küzdelemre buzdítja katonáit?...

Csak a bolond nem látja, hogy háborura való készülődés. Eddig tehát minden jel arra mutat, hogy háboru lesz. És ha nem lesz, — azt csak egy olyan rendkívüli ok idézné elő, mint a mikor a világűr egy ismeretlen, kiszámíthatatlan üstökös lödít ki mélyéből. Ilyen rendkívüli okok azonban a földet is kizökkenthetik rendes utjából bármikor. S csak a mi közönyösségünk, ha nem számítunk erre.

Hogy miként fog ez a jövőendő

háboru végződni? Édes Istenem, ki tudhatja azt előre bizonyosan!

De a cél szent és határozott. És a kilátás reánk, magyarokra kedvező. Mert ezt a háborut csak egy erő döntheti el: a magyar őserő. És diadalmasan — ha a habsburgi és a nagy német politika szerencsés, — csak egy ország fejlődhetik nagygyá Kelet-Europában: a nagy Magyarország. A nyugat a germánágé lesz. Ha pedig ez a politika szerencsétlen, a mit előre nem lehet tudni, — ha a szlávság győz, akkor mindnyájan pusztulunk. Vigasztaljon azonban az a tudat, hogy

Él még a magyarok Istene

S jaj annak, ki föltámad ellene!

Az Isten is segít, ki bir velünk?

Szabad népek vagyunk — s azok leszünk.

K. Gy.

Bizonyítványhamisítások.

Országos izgalmat teremtett az a botrányos leleplezés, mely árnyat szór egyik előkelő fővárosi tanügyi hatóságra és néhány budapesti iskola tanári karára, mi által kiderült, hogy pénzért, még pedig busásan kizsarolt pénzért, minden alap nélkül bizonyítványokat ajándékoztak olyan felnőtteknek, a kik nem folytatták elsőbb azon tanulmányukat, mik után nekik a bizonyítvány jogosan kiadható lett volna, de sőt meg se kísérelték a tanulást, hanem szemérmetlenül aranyakat csörgetve léptek a tanár, a vizsgázó bizottság elé és azok még szemérmetlenebbül odanyújtották nekik azt az írásba foglalt hazugságot, hogy a jelentkező ember felelt a kérdésekre, még pedig elég jól felelt.

Hogy e két embernek arczáról a bőr le nem égett, mikor egymás szemei közé néztek, annak magyarázatát meglelem az erkölcsi fogyatkozásukban és némiképp az élet zord küzdelmeiben, mely rossz törvények által súlyosbitva és hitvány, a megélhetésre elégtelen fizetéssel nehezítve, örökös gondba sodorja az egyént, de ugyanakkor mutogat kibuvókat, csábító bűnös alkalmakat, mik által az élet hibái kikorrigálhatók, azaz nem jövátelők, csak áthidalhatók.

enem, ki
an!
ozott. És
kedvező.
egy erő
serő. És
urgi és a
csés, —
nagygyá
Magyar-
ágé lesz.
erencesét-
tudni, —
r mind-
on azon-

! leszünk.
K. Gy.

tások.

tett az a
árnyat
osi tan-
y buda-
ny által
g pedig
minden
at aján-
k, a kik
a tanul-
a bizo-
tó lett
elték a
netlenül
a tanár,
és azok
danyuj-
foglalt
ező em-
g pedig

arczáról
egymás
magya-
lcsi fo-
o az élet
rossz
és hit-
elen fi-
gondba
anakkor
bűnös
t hibái
jöváte-

Nem habozom kijelenteni, hogy mindenféle alkalmát a magántanulásnak és magánvizsgázásnak kiküszöbölném a gyakorlati életből. Elképzelem, hogy kijelentésemet ilyen rideg formájában nem tartják liberálisnak és emberségesnek, de ezt csak azért teszik, mert tulságosan tág értelemben használják ezt a két dédelgetett szót. Ilyen tág értelemben nem is akarok liberális vagy emberséges lenni. Hanem, hogy a kijelentésem igazságos, azt sok olvasóm meg tudja erősíteni, kivált azok, kik vagy mint szülők vagy mint maguk is magántanulók megjárták az életnek azt a kálváriás szakaszát, melynek magánvizsga a neve.

Hogy a felnőtt embernek alkalom adassék olyan tanulmányokat pótolni és olyan bizonyítványokat szerezni, miket akármiféle sajnálatos oknál fogva elmulasztott abban a serdülő korban, melyet iskolának szánt a természet is, annak ellenzője dehogy volnék. De csak ugyanolyan körülmény közt, minő közt tanul a gyermek, vagyis ha módja van rá, hogy rendszeresen járhasson iskolába, ülhessen padban, hallgathassa tanárainak előadását és állja a vizsgát egyszerre a többiekkel. Van erre példa a közeli multban elég; nem kell épen b. Hofbauer Kelemenig visszamenni, ki 33—34 éves korában ült tiz éves fiukkal együtt a gimnázium padjain, de még maig élő, de korosabb felvidéki ügyvédismerősömig se, ki a sárospataki főiskolában egy padban ült, együtt tanult és drukkolt a — fiával!

Lett is mindkettőből disze annak a pályának, melyre léptek.

A botrányos szenzáció alkalmából azonban mély szomorúság is szállja meg a szülői szívet. Mert a törvénybe ütköző hamisításoknál, a fegyelmi megtorlást maga után vonó könnyelműségnél, a megvétést érdemlő zsarolásnál sokkal nagyobb bünt követett el az a pár (még nem tudni mennyi és névszerint melyik) iskolai tanár, ki eljárásával ezt a bűnhalmazt egyáltalán lehetővé tette, de káros ha-

tását a rossznak csak növeli az a körülmény, hogy napok óta csak ezen dologról irnak a lapok és beszélnek az — emberek talán? Óh nem, de annál inkább a gyermekek!

Nos igen, a gyermekeket izgatja, érinti, érdeklí sokkal jobban ez a kérdés, mint a korosakat.

Szülőtől, tisztességes tanártól egész éven át, egész életén át azt hallja a fiu, hogy szorgalmas tanulás az egyetlen módja annak, hogyan biztosíthat magának az életre tisztességes jövőt és előmenetelt. Most pedig arról értesül, hogy ez nem mindig igaz, mert ime, pénz is megteszi. A jóra való tanár szigoruan megköveteli tőle, hogy felmarkolja és megemészsze a tananyagot, hogy minden telő erejéből iparkodjék tanulni és tudni. Most pedig azt hallja, hogy nem mindig szigoruk a tanárok, nem mindig nézik tüzdélő pillantással a készületlen tanítványt, nem mindig osztanak jól megérdemelt szidásokat, nem mindig buktatnak igazságosan, hanem van, a ki és a mikor mosolyogva nyújtja tudatlan vizsgázójának is a jó bizonyítványt, ha az viszonzásul pironkodva nyújt feléje bankókat . . .

Hogy a gyermek ilyenről értesülhetett, hogy benne a tanári kar becsületébe vetett hifet, az igazság iránt érzett tiszteletet megingatták — ez sokkal nagyobb, súlyosabb beszámítás alá eső vétke a megbotlott budapesti tanügyi hatóságának és a nyomorult tanároknak.

Mert, hogy némelyik gyöngye tanítványt a jószívü tanár elnézésből mégis átbocsát a vizsgán, ezt a gyermek megérti, mert benne is támad részvét a küzködő, de tehetségtelen gyermektárs iránt. Ha irigylí is a tanulótársát, de nem rójjá meg érte a tanárt. Am mikor

ilyen botrány hire ér a füléhez, akkor feltámad lelkében a gyűlölet minden tanító, igazgató, vizsgai biztos ellen, kikben ilyen tapasztalatok után nem tud többé jóravívó atyai segítőköt látni és tisztelni, hanem csak kinzókat, gyötrőket, rossz embereket.

Ime, ilyen szörnyü bün az, melyet a budapesti tanárok elkövettek. Még ha sikerülni fog is a vádalól néhányat tisztázni a most meghurczoltak közül, a tüske, melyet ez az esett beledöfött az ifjuság szívébe, sok vért fog csurgatni onnan, mig megint feledésbe megy a dolog. Amit a gyógyítás érdekében kívánni kell, az csak annyi lehet hirtelenében, hogy a vétkes tanügyi hatóság és a bünös tanárok példásan szigoru megtorlást lássanak.

Senki sem hajlandóbb a fáradtságot és terhet másra áthárítani, mint a gyermek. A jó tanulás bizony fárasztó feladat. Ezért vajmi hamarosan hallhat apa ilyen logikát a fiától.

Az amugy is könnyelműségre hajló ifjuságot az ilyen borzalmas botrány még léhábbá képes nevelni és iszonyuan nehéz feladatot ró minden szülőre, minden tisztességes tanárra, hogy miképen állítsa helyre a megbillent egyensulyt az igazságosság és komolyság mérlegében, nehogy a félrevezetett fiatal ember ilyen felhívást intézzen édes atyjához: »Nem az kell, hogy én szorgalmasan tanuljak, hanem az kell, hogy a papa szorgalmasan gyűjtse a — pénzt; akkor biztosítva lesz jövőm és kapok bizonyítványt, mely kaput nyit akár merre!«

Főnyeremény mint titkos rendőr.

Torinói história.

Ha a mesevilágból ismert Bigonjonkó varázslámpásával bevilágíthatnánk mi az emberi szívekbe, mint a törpék szoktak, mielőtt országuk kapuját kitarják a kopogató jövevény fiucska vagy göndör szösze lányka előtt, ezer ember közül kilencszáz-kilencvenkilenc szívből kiolvashat-

nók azt a mohó vágyat, melynek célja a pénz, a nagy pénz, az a sok kincs, mely azután gondtalan és dologtalan életet biztosítana az addig holtra fárado, folyton küzködő, mégis alig valamire jutó szerencsefinak.

Ez az általánosnál is kivétel nélkülibb mohó vágy magyarázza meg a sorsjátékok iránt táplált szeretetet, a szerencse-kabalák iránt tanusított hódolatot, többek közt azt a financiális igazságot is, hogy például Olaszországban miért van huszonöt millió évi haszna az államkincstárnak a kis lottóból.

Merthogy olasz história következik elmondásra itt most. De tudni kell a dolog megértéséhez még egy olyan divatját az olasz állami életnek, mely szintén nincs meg a magyar jogszolgáltatásban. Ott ugyanis lefolytatják a bürpört akkor is, ha a vádlott nem állítható a bírói sorompó elé. Ha ki gonoszat cselekedett szökésben, bujálásban hiába keres menedéket a taljánok citromtermő hazájában, ott bizony összeül feje fölött a bíróság és tárgyal, ítél, büntetést is szab ki a — vádlott távollétében (in contumaciam).

Hogy azután a kiszabott büntetés elszenvadására is sor kerüljön, erre már kevesebb ügyet vet az igazságszolgáltatás. Ha kézrekerítik a bűnöst a rendőrség bajnokai, jó; ha nem kerítik, az sem árt az igazság tekintélyének. A bűnösnek ugyanis van rá oka, hogy ne mutatkozzék olyan körökben, hol még ártani lehet az igazság tekintélyének, vagy legalább is nem szerepelhet a saját igazi nevén. Nincs a világnak még egy országa, hol az írókon és szindarabszerzőkön kívül is annyi embernek volna álneve, mint Taljánországban.

Ilyen hősnő volt többek közt Tizona Róza nevű szakácsnő is; nem tudjuk biztosan, hogy születése óta viseli-e a megtáviratozott nevet, vagy csak rövidebb idő óta, mert ugyanis a jeles hölgy is azok közé tartozott, kit különféle kisebb-nagyobb, de beigazolt vádak alapján a bíróság két évi szabadságvesztésre ítelt, ám ezen összevont büntetést eddig nem lehetett végrehajtani, mert Róza nem állott önszántából a bírák elé, előkeríteni meg nem tudták.

Máig se került volna elő, ha jelentős álma nem támad. Elhagyott kedvese ugyanis álmában eléje topant és számokat diktált neki, hogy tegye a lutriba. A ritkán szófogadó Róza ez egyszer engedelmessékedett, csinált is kvaternót a lottóban és fölvette az érte járó négyszázezer

lírát. Nyomban híres nő lett hazájában, hol a lottószenvédély a leguribb köröket is fogva tartja. Az újságok arcképét közölték — és ez a nagy híresség lett árulója. Olasz földön ugyanis a rendőrség is járát újságokat, a lenyomatott arcképről ráismert a távollétével tündöklő Tizona Rózára, szépen beinvitálta a nagy vagyon ujdonsült boldog birtokosát, hogy legyen két esztendőre az ő marasztalt vendége . . .

Valóban nehéz tanácsolni most Rózának, hogy sirjon-e vagy örüljön inkább. Régi példaszava a magyarnak, hogy a szerencse is, mint a baj, ritkán jár magába. De hogy a kettő ennyire karonfogvást járjon, azt nagy meglepetéssel tapasztalta a szerencsés nyerő és szerencsétlen fogoly Róza.

Mert már sok mindenféle szerepben láttuk a főnyereményeket, de hogy még a titkos rendőr felderítő szolgálatait is magukra vállalják, azt senki se hitte volna. Vigaszul annyi marad Rozáliának, hogy a hűvösön eltöltendő két év alatt eléggé jól megfontolhatja, mi módon helyezze el tekintélyes vagyonát, hogy kellően gyümölcsöztesse és semmiképp se kockáztassa tőkéjét.

A szocializmus.

Magyarországon, a hová évtizedes késésekkel sodorja az új eszméket a világhistoria lassu áramlata, még abban a hitben élnek a munkások, hogy csak egy üdvözítő hite van a proletárnak és ez a szocializmus. Azt hiszik, hogy csak egy módja van a megélhetésnek és a munkaérték emelésének és ez a sztrájk és csak egy lehetőség van a munkásosztály érvényesülésének és ez a tőkésosztály lerombolása.

Bizonyosra vehető, hogy a szocialista vezérek nagyon jól tudják már, hogy ez nem egyéb önámításnál. Azt is tudhatjuk már, hogy azt a boldog országnak hirdetett szocialista államot, a hogy néhány honi és külföldi népbolondító kigondolta, még századok múlva se lehet kisajátítani, jól tudják ők mindezeket, de azért erről szépen hallgatnak, mert lázítani, pénzt zsarolni és apostoloskodni csakis a könnyen hívő nép megtévesztésével lehet, a mi a szocialista állapotoknak látszólag sikerült is.

A munkások ugyan már régen tapasztalják, hogy az a nagyhangon hirdetett új államrend, a mit nekik megváltásul hirdetnek, nem

nyújt semmi előnyt, sőt még szabad akaratuktól, egyéni gondolkodásuktól is megfosztják, mert a vezérek annyira lenyűgözték őket, hogy muszáj volt behódolniok az új rendnek.

Pedig állíthatjuk, hogy alig van még munkás Magyarországon, a ki tudná, hogy a szocialista tanok már nem hódítanak úgy a világon, mint azelőtt. Például Franciaországban már régen nem az a nagyhatalom a szocialista szervezet, a mi régen volt, mert ma sokkal öntudatosabb és szervezettebb nála azoknak a munkásoknak a szervezete, a mely nem lát ellenséget a munkaadóban.

Ezek a tisztességes alapon álló munkásszervezetek nem hirdetik, hogy az ipari vállalatok kiszípolozzák a munkás erejét, hanem inkább azt hangoztatják, hogy az ipari vállalat a munkás egyetlen jövedelmi forrása és így a munkásnak az a legfőbb érdeke, hogy ez a forrás ki ne apadjon és el ne pusztuljon.

Ennek az igazságos gondolkodásnak az eredménye az, hogy ma már a szocialista tanoktól elpártolt munkások 128 ezerrel többen vannak, mint a szocialdemokraták. És számuk napról-napra rohamosan emelkedik, mert Franciaországban egyre nő azon józan gondolkodású munkások száma, a kik nem álmodoznak lehetetlen ábrándokról. Ők a politikától távol tartják magukat, a nemzetköziség-től még inkább és csupán a maguk megélhetését biztosítják, de nem úgy, hogy háborút üzennek a munkaadónak, mint nálunk, hanem ellenkezőleg, úgy, hogy szövetkeztek a munkaadókkal. Megértették ugyanis, hogy oktan, indokolatlan sztrájkokkal meggyengítik az iparvállalatot, a mely nekik rendes körülmények között megélhetést biztosít. Belátták, hogy ha ők ezt támadják, akkor saját magukat döntik a nyomorba.

Ezt az igazságos és hasznos gondolkodást belátták már más nemzetek munkásai is. Elterjedt már Németországban és nagy hódításokra számíthat Ausztriában, a hol a munkások nagy része most sem csatlakozott a szocialistákhoz, mert nem tud megbarátkozni a mindent felforgató szocialista tanokkal és nem hajlandó a vezérek előtt holmi hatalmi kérdések miatt hetteken át sztrájkolni és nyomorogni.

Nálunk Magyarországon is vannak ilyen józang gondolkodású mun-

kások, a kik nem hajlandók többé a Jakobok füttýére táncolni, hanem azt cselekszik, a mit a józan gondolkodás diktál nekik.

S ha ezek a munkások összetartanak, épp olyan erős szervezetet fognak képezni, mint Franciaországban, mert a magyar munkások zöme józanság és műveltség tekintetében éppen olyan magas fokon áll.

Ezért is utasítja vissza már nagyrészt a szocialista vezérek intézkedéseit, mely eddig csak bajt hozott a nyakukra. Ezek a munkások belátták, hogy az utolsó esztendő sztrájkjainak súlyos következményét: a nagy drágaságot is nem a munkaadó szenvedte meg, hanem mindig csak a munkásosztály. Saját érdeküket tartják tehát szem előtt, a mikor elpártolnak a szocializációtól és az izgatásból élő vezérektől, hogy a saját belátásuk szerint haladhassanak a boldogulás utján.

POLITIKAI VILÁG.

György királyfi.

Ábrándozik György királyfi;
Azt hiszi magáról,
Ő lesz, ki nagy államot gyur
A csöpp Szerbiából.

S ez ok miatt tesz-vesz, lót-fut,
Bajt, galibát csinál.
Álmodja Balkánt s Magyarhont
Feküdni lábánál.

És hiába inti atyja,
Hogy maradjon csendben...
Háta viszket s rá vakarót
Keres fegyverekben.

Feledi, hogy királygyilkos
Bűnük bosszulatlan;
Feledi, hogy mi már voltunk
Ostor a bosszuban...

No György urfi, hát csak rajta
Uj Páviát lássunk,
Melynek láng- s vér-tenyerén majd
Mi győztesként járjunk.

Bódogh János.

Tömegsztrájk.

Szocialisták napja vala a vasárnap. A nemzetközies elhatározták, hogy a mikor a képviselőházban a választójogi törvényjavaslat tárgyalásra kerül, fellázítják a szervezett

munkásságot és politikai tömegsztrájkot rendeznek, hogy a kormányt így kényszerítsék az általános, egyenlő és titkos választói jog behozatalára.

Egyszóval kimondták a politikai zsarolás elkövetését.

Óh, csak adná az Isten, hogy valóban is megtennék ezt a lépést, mert így legalább egyszerre vége volna végre minden unalmas jakoboskodásnak Magyarországon. Andrásyban épen emberükre akadnak.

Mert nagy elhatározás ez, kérem. Olyan égbekiáltó dolog, hogy csak ezért az egy szóért kötelessége volna minden magyarnak a plurális mellé állni és a kormányt támogatni. Csak így sikerül a fekélyt a haza testéről eltávolítani.

Mennyire más megítélés alá esik a keresztény-szocialisták eljárása. Ők is küzdenek a kormány ellen. Küzdenek a plurális ellen. Küzdenek az általános, titkos érdekében. És mégis, ugyancsak vasárnap elhatározták, hogy tüzzel-vassal küzdeni fognak a szocializációtól tömegsztrájk-álmai ellen.

És most lássuk, kik az öntudatos, verejtékkel küzdő, dolgozó milliók, a munkásság ellenségei?

Föltétlenül azok a kétségtelen hitvallású lelkiismeretlenek, a kik a szegény munkásságot erővel bele akarják kergetni a politikai tömegsztrájkba, a zsarolásba. Jogot akarni a jogtalanság minden eszközével, — ez valami hallatlan dolog.

Mi az a tömegsztrájk? Hát nem egyéb, mint az, hogy egy napon minden dolgozó ember leteszi a szerszámot és pihen. Bezárhatják a gyárakat, műhelyeket, boltokat, megakadhat az egész ország forgalma, a lakosság éhen halhat, mert nem fog dolgozni senki semmit. A ki dolgozik, azt jakabék agyonverik.

Képzeld el már most, ha ez a hóbort csak egy hétig tart. Azalatt talán nem érezzük meg. De azután!? És ki adja meg az árát? A munkásság, a szegény ember, a ki a tömegsztrájk következtében kiűtő drágaságban majd fizet egy vizes zsemlyéért — nyolcz, tíz fillért. De nemcsak zsemlye van a világon...

Elvárjuk a munkásságtól, hogy ne keresse a saját veszedelmét ilyen számársággal, a minek még egyéb, súlyosabb árát adhatja és elvárjuk a kormánytól, hogy ezt a dolgot egyszerűen lehetetlenné tegye.

Kötélre vele.

Délvidéken megint egy kis baj történt. Nem nagy, csak egy kis hazaárulás. A pancsovai vizsgálóbíró letartóztatta Alexics Vladimír

orvost hűtlenségre való fölhívás bűntette miatt. A letartóztatás oka az, hogy Alexics egy lakodalmon, hol a sok vendég közt nagyszámu tartalékos katona is volt, felköszöntöben arra hívta föl a jelenlévőket, hogy rázzák le magukról a magyarok jármát és siessenek megtámadott szerb testvéreik segítségére és ontsák vértükét a szerb szolidaritásért. Alexics maga is tartalékos honvédorvos. Épen azért nem ártana, ha polgári bíróság helyett haditörvényszék elé állítanák. Ott van az ilyen gaz bűnökre megfelelő büntetés.

A méltóságos ház.

A főrendiház e hónap második felében, közvetlenül a karácsonyi szünet előtt ülést tart, a melven a költségvetést és a külkereskedelmi és forgalmi viszonyoknak ideiglenes rendezéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalja.

A nemzetiségek.

Vlád Aurél képviselő a nemzeti-ségi klub megbízásából a bihari kerületbe utazott, hogy a kerület románlakta községeiben az újjászervezett szocializációtól párt képviselő-jelöltjének ügyét támogassa. A nemzetiségek akciója az ellenkoalíciós pártok közt való megállapodás következtében történik. E megállapodás szerint a nemzetiségek mindig a szocializációtól párt támogatják olyan kerületben, a hol a nemzetiségek választóik kisebb számaránya miatt jelöltet nem állítanak. Pompás megállapodás! Egyszóval zsák a foltját megleli.

Hadi állapot.

Zágrábban e héten három napilapot elkoboztak. Miért? Azért, mert a katonai szállításokról híreket közöltek, tehát titok, halálos titok, hogy háboru készül. De más is történt. Fiumében egy újságíró bizonyos katonai parancsnok letartóztatott, csak azért, mert az újságíró látta, hogyan szállítják a hadiszereket. Csak akkor bocsátotta szabadon, a mikor az megígérte, hogy nem fog semmit megírni arról, a mit tapasztalt. Hát ez már kérem igazán hadi állapot.

ORSZÁGGYULÉS.

A közoktatásügyi, igazságügyi, pénzügyi és honvédelmi tárcák tárgyalása után a képviselőház hétfőn nagy meglepetésünkre befejezte a költségvetés tárgyalását. Kezdetben azt hittük, hogy nem lesznek a képviselő urak vele az idén készen s maga a kormány is attól félt, hogy

indemnitást, vagyis halasztást kell kérnie. De nem így történt. Jókor befejezték. Nyilván a nyolcz órás ülés nem tetszett a kényelemhez szokott uraknak. Hétfő óta tehát nem kell délután is ülésezni.

A hétfői tárgyalás oly gyorsan folyt, hogy Jekelfalussy Lajos honvédelmi minisztert, utóbb pedig Wekerle Sándor miniszterelnököt a miniszteri tanácskozásból hívták az ülésterembe azzal az üzenettel, hogy már az ő tárczájukat tárgyalják. — Hatvanhét óta a második eset, hogy a kormánynak nem kellett indemnitást kérnie és a költségvetéssel az országgyűlés január elseje előtt elkészült. Kedden az ünnep miatt szünet volt, szerdán pedig rendes ülésen öt kisebb javaslatot tárgyalta a Ház és pedig Magyarországnak az ipari jog védelmére alakult nemzetközi Unióba való belépéséről, a német birodalommal kötött iparjogi védelemről szóló szerződés becikkelyezéséről, a nők éjjeli munkája dolgában kötött nemzetközi egyezményről szóló törvényjavaslatokat. Ezenkívül beterjesztette Apponyi Albert gróf kultuszminiszter a kongruáról szóló törvényjavaslatot. A karácsonyi szünet előtt más dolga nincs is a képviselőháznak. A karácsonyi szünet után az adóreformot és az annexiós javaslatot tárgyalja az országgyűlés.

TÁRCZA.

A kegyelem.

Hogy a nagy bűn után
Az Isten elüze
Az éden lakóságát
A baj s a gond közé,
S hogy már a kerub is
A kapu őreképpen
Ott állott zordonul
Lángpallos jobbkezében:
Ádám feljajgatott:
„Ah, Uram, Alkotóm,
Mért büntet haragod
Ilyen iszonytaton?
Ki csak porból vagyok
Karodtól megteremtve,
Mért dobsz ki engemet
Örökös küzdelembe?
Gyöngék az izmaim,
Én, Istenem, óh nézd!

Nem bírom velük el
A tenger szenvedést!
Szánj engem és a nőt!
Bár sulyos a mi vétünk,
Te bölcs kegyes Biró,
Oh, irgalmazz minékünk!“
És ráfigyelt az Ur
A fellegek között,
Miként imádkozik,
Akit Ő száműzött.
S im megdördül a lég
És azután a mennyből
Világ-remegtetőn
Adonáj hangja csendül:
„Máshatatlán az,
Mi ki van mondva rád:
Veritékezve hordd
Az élet nyomorát.
De hogy birhassad el,
Hogy legyen sulya könnyebb,
Ember! neked adom
Ajándéku a könnyet!“

Radó Antal.

A sztrájk.

Az általános nyomorúság, a mely különösen az ideai télen a munkásosztályt sújtja, küzdelemre hívja a világ proletárjait a kapitalizmus ellen s kenyeret és jogot követelve emeli föl szavát.

Ime a lapok hírei sztrájkmozgalmakkal vannak tele, a melyeket a világ minden részéből napról-napra nagyobb számban hord össze a táviró.

Hogy mennyiben jogosult a sztrájk és mennyiben nem, azzal ezen a helyen nem foglalkozhatunk.

Érdekes, hogy a sztrájk, a mely rendszeren nagyobb munkabérré és a munkaidő redukciójára törekszik, s alapjában a tőke uralmát akarja meglazítani, legtöbbször a tőkének hájt hasznót, mert a tőke a követeléseket a fogyasztó közönnyel szemben érvényesíti.

És érdekes, hogy relativ eredmények mellett is általában a proletárság küzdelme meddő küzdelem.

Ha végig megyünk a nagy világ sztrájkstatisztikáján, alig találkozzunk oly esettel, a hol a proletárság intenzív, tartós eredményt ért volna el s ha itt-ott küzdelme relativ győzelemmel végződött is, általában saját magának okozott kárt.

Mikor 1870-ben az angolországi kőszénbányák munkásai sztrájkba léptek, ez a mozgalom oly befo-

lyást gyakorolt Anglia közgazdasági életére, hogy az ezután beállt áremelkedések tetemes nyereséget szereztek a munkaadóknak.

A sztrájk története már tulajdonképpen a XIV. századdal kezdődik. Hazánkban már 1525-ben sztrájkoltak a besztercebányai bányamunkások, 1573-ban és 76-ban a kolozsvári ötvöslegények, 1606-ban és 1609-ben a délmagyarországi bányászok.

Ezek azonban, valamint a külföld első sztrájkmozgalmái is, hatóságilag elnyomattak, vagy szervezetlenségük miatt összeomlottak.

A világ sztrájkmozgalmái között a legérdekesebb a londoni dockmunkások 1889-iki sztrájkja, a melyben egyszerre 130.000 munkás vett részt. Ez a sztrájk öt hétig tartott s a legpéldásabb rendben folyt le. Az a tanulatlan, szervezetlen munkáscsapat bámulatos nyugalmat tanusított. A sztrájkolók béremelést és állandóbb alkalmaztatást követeltek. A művelt angol társadalom a legnagyobb szimpátiával kísérte a mozgalmat. Gyűjtött és népkönyhat állított a sztrájkolók részére. Végül választott bíróság döntött a küzdelemben, hol a lord major, a londoni püspök és Manning tábornok a munkásoknak adtak igazat.

A legborzasztóbb a világ sztrájkmozgalmainak történetében az 1877-iki amerikai vasuti munkások sztrájkja, a melyben a tömeg az Atlanti oceántól a Csendes-tengerig rabolt, gyilkolt, rombolt, gyújtogatott.

Nálunk eddig a legnagyobb mérvű a vasuti sztrájk volt, a mely ugyszólván egész Európára kihatott és — semmi eredménye sem volt.

Ugy látszik, hogy most már a munkaadók sem hajlandók tétlenül, összetett kézzel nézni a sztrájkokat.

Ime, a tőke retorzióval él, megszünteti a munkát s így szorítja munkásait arra, hogy most már ők engedjenek.

Igy harcolnak az ellentétes érdekek önmaguk és a köz kárára, holott békés uton elintézve az ügyet, talán kevesebb volna a bosszuság és több a haszon mindkét részen.

Marion.

— Elbeszélés a társadalmi életből. —

Irta: Károlyi Gyula.

XI.

A mogorva, ősz táblabírák elfoglalták székeiket a hosszú, zöldposztós asztalnál.

Előttük a potrohos törvényköny-

a közgazda-
ezután beállt
nyereséget
knak.

már tulajdon-
dal kezdődik.
ben sztrájk-
nyai bánya-
és 76-ban a
ek, 1606-ban
agyarországi

mint a kül-
mai is, ha-
vagy szer-
szeomlottak.
mai között
doni dock-
kijka, a mely-
munkás vett
hétig tartott
ben folyt le.
zetlen mun-
yugalmat ta-

béremelést
tatást köve-
társadalom
ával kísérte
és népköny-
ők részére.
g döntött a
d major, a
nning tábor-
dtak igazat.
világ sztrájk-
tében az
munkások
tömeg az
sendes-ten-
mbolt, gyuj-

egnagyobb
jk volt, a
Európára
eredménye

ost már a
ók tétlenül,
sztrájkokat.
val él, be-
gy szorítja
most már

entétes ér-
öz kárára,
re az ügyet,
bosszuság
ét részen.

életből. --
a.

irák elfog-
szu, zöld-
vényköny-

vek épen olyan némák és ridegek voltak, mint az az öt tekintélyes, komoly fej, a melyek figyelmesen szegeződtek a vádlott felé. Ebben a pillanatban meglátszott mind-egyikük arczán, hogy nincs többé előttük világ és ember, nincs fogalmuk talán életről és halálról, boldogságról és szenvedésről, szabadságról és rablánczokról sem, — csak az a potrohos könyv létezik reájuk nézve, a mely imhol fekszik előttük: — a törvény.

Az a megtört, görnyedt sápadt alak, a melyik ott ül a vádlottak padján a szuronyos börtönőr őrizete alatt, szintén nem ember. Nem Veér Miklós az ő neve, nem a tollal való hadakozás mestere ő, csak — vádlott. A ki vagy bűnös és akkor senyvedjen továbbra is a fogságban, esetleg ott is haljon meg, vagy ártatlan és akkor elbocsátják, menjen Isten hírével...

A főtárgyalás megkezdődött. A főügyész helyettese röviden indítványozta, hogy a királyi tábla járuljon hozzá az elsőfoku bíróság ítéletéhez...

Steier emelkedett ezután szólásra, a védő. Lángoló arca és az előtte főlhalmozott rengeteg irat-csomó jelezte, hogy nagy, elszánt beszédre készült.

És beszélt... Eleinte nyugodtan, megfontolt szavakkal, később nekitüzesedve, harcziasan, mint ama görög demagóg. Minden szava egy-egy rettenetes, égbe kiáltó — igazság. Minden szava a lelkekbe, a vesékbe vágott. Azok, a kiknek ez a súlyos vádaktól terhes védőbeszéd szólt, nem voltak jelen; de a jelenlévők és a bírák érthettek belőle, ha akartak, eleget...

Tekintetes Királyi Itélőtábla! Egy ember áll előttünk, látszólag öszszetörve, semmivé nyomorítva, — de a valóságban, az igazságos kritika mélyre ható szemei előtt mindnyájunk fölé emelkedve, igazi nagyságban, teljes fényben.

Gloria victis!... Nagy az valóban, a ki, a mikor az országban a legnagyobb ünnepelt hős gyanánt kellene büszkélkednie, — itt áll önök előtt... ebben a pillanatban még vádolva, lealázva, silánvnyá nyomorítva, megkötözve lélekben és testben... egy pillanat mulva azonban már győzedelmesen, emelt fővel, mint diadalmas hős, fél-isten...

Igen, uraim, önök, a kik ebben a perczen talán még őszintén meg vannak győződve a vádlott bűnösségéről, nemsokára bizonyítva látják teljes ártatlanságát, — mélt-

atlan szenvedéseinek s ezzel diadalának teljes nagyságát.

Hallgassák önök a törvény intencziója szerint, elfogulatlanul — az igazságot. S adják meg ezt az igazságot annak is, a ki önöket talán szintén megbántotta, ámde önök itt most nem emberek, hanem sokkal magasabb, nemesebb lények: — ítélő bírák.

Nem védelmezni jöttem, mert arra nincs szükség, hanem vádolni...

Vádolom a nagydrávai királyi törvényszék bírait, a kik marasztaló ítéletet merészelték hozni, holott a tanuk az elsőfoku bíróság tárgyalásán oly lehetetlenül zavarosan és saját maguknak is ellentmondva vallottak, hogy figyelembe venni törvény szerint, egyetlen szavukat sem lett volna szabad...

Vádolom a nagydrávai nyomozó hatóságokat, a vizsgálóbírókat és a rendőrséget egyaránt, a melyek a védelem adatait és bizonyítékait nemcsak mellőzték, de a meglévő jegyzőkönyvek adatait is egyenesen, szemérmetlenül meghamisítva terjesztették a törvényszék elé...

Vádolom az egész várost, az egész országot, az egész világot, a mely gyáva volt egy ember védelmére szavát fölemelni, holott tudta, látta, hogy azt az egy embert a nem-emberek hitvány érdekcsoportja üldözi a börtön fenekéig, onnan talán a dicstelen, szégyenletes halálig...

És miért, tekintetes királyi ítélőtábla?!... Csak azért, mert az az ember egy esztendőn át kiméltelenül megmondta az igazat, mindent, a mi igaz és csak azt, a mi igaz...

Ezek azonban frázisok. Önöknek reális adatok, perdöntő bizonyítékok kellene. Elismerem! A törvény is így rendeli!...

Tekintetes királyi ítélőtábla!

Itt állanak ismét az első tárgyalás tanui, méltóztassanak őket kihallgatni... Ezennel leteszem a másodfoku bíróság asztalára azt az ezer koronát, a melyet a koronatanu, Berger Mór, deponált nálam a következő szavakkal:

— Ügyvéd ur, ezt kaptam Aladári kapitánytól, a miért megtettem a hazug följelentést... Itt van, nem kell! Gazember voltam egész életemben, de most, a mikor ártatlan ember szenved miattam a börtönben, felébredt a lelkiismeretem... Ez a pénz megöl... Azt akarom, ügyvéd ur, hogy az az ártatlan ember mielőbb kiszabaduljon...

... Önök megdöbbenve néznek reám? Van még mondani valóm...

Itt áll és kihallgatásra vár a rendőrség két tisztviselője, a kik eskü alatt vallani fogják, hogy a másik szobában hallották, a mikor a kapitány kitanította Berger Mórt, hogyan írjon Veér Miklósnak apokrif levelet s hogyan tegyen ellene hamis följelentést és vallomást...

Itt áll önök előtt Berger Mór és két pinczerleány, a kik tanui voltak, hogy ez az asszony csak heves családi jelenet után és csak életveszélyes fenyegetésre engedett férje ama fölszólításának, hogy Veér Miklós ellen a bíróság előtt terhelő, hamis vallomást tegyen...

S ha ez még mind nem elég, ime, leteszek a bíróság asztalára egy eredeti okmányt, a melyet az ügyészség nemrég elbocsátott szolgálója lopott el és hocsátott rendelkezésemre s a melynek hiteles másolatát holnap az összes fővárosi újságok, utánok a külföldi lapok is publikálni fogják. Nem hinném el magam sem, hogy ilyesmit valaki papírra vessen, ha nem volna az irás a kezeim között...

Ime, az okmány szó szerinti szövege:

... Alulírottak, a mai napon szent esküvéssel fogadalmat tesszünk becsületünkre és életünkre, hogy Veér Miklós szerkesztőt minden tőlünk telhető eszközzel, mindenütt üldözni fogjuk, mindaddig, míg örök időkre lehetetlenné nem tesszük; ha lehet: a börtönnel, ha kell: életével... Egy szóval minden eszközzel... Így legyen!... A nagydrávai szabadkőműves-páholy végrehajtóbizottsága...

Tekintetes királyi ítélőtábla. Leteszem az okmányt, a melynek hitelességét aláírói nem tagadhatják... Aláírta azt többek között egy királyi táblabíró is, a ki jelenleg sápadtan és reszketve ül önök között... Reá is mutatok... Nézzenek a szemébe!... De hadd olvassam a dicső neveket, a melyek viselői ellen egyébként a fegyelmi és bűnvádi följelentést illetékes helyen már megtettem: Grancz Adolf főispán, Rattler Károly polgármester, Grünau Armí főkapitány, Aladári Adolár kapitány, Becskerekí vizsgálóbíró, dr. Drávay Zsigmond királyi táblabíró, Ray József törvényszéki elnök és a többi, a kik önöket talán nem érdeklík...

Nem szükséges folytatnom, ám-bár folytathatnám... Önök ítélnének, ámde meg kell fontolniok, hogy holnap az egész világ megismeri a tények igaz állását s az önök ítéletét...

Hallottak. Tudnak. Gondolkoznak s a vádolt ártalansága tisztán áll az önök lelki szemei előtt...

Leirhatatlan az a hatás, a melyet Steier filippikája előidézett. Az utolsó szavaknál már a terem hallgatósága viharosan kiabált összevissza s a táblabírák maguk is izgatottan fölugráltak székeikről, hogy a beterjesztett okmány valóságáról meggyőződjenek. Csak egy maradt ülve...

Az izgatott kedélyek nem csillapultak s elemi erővel tört ki a fölháborodás és rémület, a mikor a beidézt tanuk kihallgatását a tábla elrendelte s azok egytől-egyig szó szerint beigazolták a védőügyvéd állításait...

— Gázságot még sem lehet elbírtani!

— Gyilkosok!... Rosszabbak a vadállatoknál!...

— Ez egy modern város igazi képe! Hogy nem tud elsülyedni!...

Ilyen és hasonló szitkok hallatszóttak ki a hallgatóság soraiból.

Steier vérben forgó szemekkel, elszántan nézett szembe az átellenes helyen ülő főügyészkel. Látszott rajta, hogy ha akar, hát tud még szolgálni adatokkal, százszorannyival. Elég volt ez a néhány szó is. És ki gondolta volna, hogy ez a néhány szó egy várost rombol le és épít ujja, egy hatalmas irányzatot sodor el, egy poshadó szervezetbe fog új, friss, igazi vért, életet és erőt önteni...

Maga Miklós úgy ült ott, a vádoltak padján, mint valami üveg szemű, élet nélküli viasz báb... Nem tudta elhinni maga sem, a mi körülötte néhány percz alatt történt. Nem tudta magát beleélni a hirtelen változásba. Mintha színházban játszanák előtte ezt a drámát, a mely azonban csak az ő drámája, másoknak, a szabadoknak, — izléstelen komédia...

... A bíróság tagjai már régen visszavonultak tanácskozásra... De a hallgatóság egyre lázasabban zajongva tárgyalt... Az a néhány kíváncsi... Miért nem volt itt, miért nem hallott meg mindent az egész város, az emberek tekintélyes tömege, hadd gyújtott volna gyors tette gerjesztő lángot ezrek kebelében... Ha nagy tömeg lett volna, bizonyosan kirohan az utcákra s az elkeseredés első kitörése nyomán a porig lerombolja a bűnök és gázságok aranyakkal bástyázott várát... De nem, a tárgyaló teremben csak néhány gyöngye ember háborgott, méltatlankodott.

Az ítélő tanács csaknem egy óra-

hosszat tárgyalt a mellékteremben.

Azután bevonultak ismét, hogy mogorván, érzéketlenül elfoglalják székeiket a zöldposztós, hosszú asztalnál, az izgalomnak immár minden jele nélkül, mintha az imént semmi sem történt volna. Kezében fogta mindegyikük a tipikus, potrohos könyvet, a törvényt...

Leültek. Csak az öreg, kövér, pápaszemés elnök maradt állva és kihirdette a felelősségi bíróság — határozatát...

... Határozatát, mert pozitív ítéletet ebben a nagy ügyben nem mert hozni a nagytekintélyű, az igazságos királyi tábla...

... O Felseje a Király nevében!...

... A másodfoku ítélő bíróság a törvényszék ítéletét megsemmisíti

... Uj ítéletet azonban egyelőre nem hoz, — hanem a pör újrafelvételét rendeli el... A vádoltat azonban addig is szabadlábra helyezni rendeli s egyben megállapítja, hogy előzetes letartóztatása helytelen, törvénytelen és jogtalan volt...

... Miklós körül forgott a terem, forgott, kóválygott az egész világ...

... A hosszadalmasan felolvasott határozatból csak annyit hallott, annyit értett meg, hogy szabadon bocsátják... Szabad... Szabad újra...

... Ha ereje engedi, bizonyosan fölugrik és elrohan diadalmas, nagy örömmámorban...

... Szabad, szabadon mehet hát ismét a temető-utczai áldott, békés fehér házba...

... A hol nyugalom és boldogság, öröm és szeretet várja...

... A hol ölelő karokkal fogadja a legszebb, a legjobb, a legdrágább; az az ártatlan, galambszívű leánya, a kinek a kitörő boldogság bizonyára piros rózsákat fest halvány, keskeny arczára...

... És a rózsák...

... Miklós kebelében hevesen megdobbant valami...

... A rózsák. Igen. Épen most nyílnak. Megnyitja illatos keblüket a szerelmes május...

... S a szegény fiu nem örvenlett a szabadságának, a mikor eszébe jutott, hogy a rózsák immár újra nyílnak s ő még mindig senki, semmi, tehát nem válthatja be szent ígéretét, a melyet az újra fakadó rózsákhoz fűzött...

... Kint volt az utcán. Járt. Szabadon. És lélekzett. Nem kísérte lépéseit porkoláb. Senki...

... Ment zavartalanul, kissé széddülve, át a forgalmas, zajos utcakon, tarka néptől hullámos, nyüzsgő teréken...

... Az emberek megbámulták. Ma még csodálkoztak: vajjon szökött-e ez, vagy kibocsátották? Holnap azonban ez a kétkedő, gunyos és fenhéjazó tömeg kénytelen lesz elismerni, hogy ez az igénytelen, szürke semmi: — a század egyik győzedelmes hadvezére. Hadvezér, a kinek diadalmas seregét egy ember képezi s az az egy is saját maga... Holnap ez a város reszketni fog és el fog bujni a saját szégyene elől... Holnap ez a város tagadni fogja saját létét, virágzását, születését... Holnap ez a város megváltozik... A régiek emléke sem marad s lesz minden új, egészséges...

... Miklós azonban nem erre gondolt. Távolról sem gondolt még arra, hogy megnyerte a vitát Popescuval szemben, hogy megnyerte a harcot egymaga a soktagu társadalom ellen, nem! Ő most csak arra gondolt, hogy az Isten megsegítette s nemsokára ismét ölelheti, csókolhatja szeretett Marionját, a kiért új életet kezd és a kivel boldog, nagy, hős, ünnepezt lesz...

... Csak egy fájt neki... A rózsanyílás... Az ígéret...

... Dobogó szívvel, félve suhant be a kíváncsi szemek elől a kis kapun... A rózsák között látta állni Mariont, várva, édesen, ártatlanul, boldogan, szerelemmel, mosolyogva...

... Szó nem hangzott el egyetlenegy sem ott... A két szerelmes öleléssel borult egymás keblére... És csak a csillogó, néma könnyecsek beszéltek nagy boldogságról, nagy szerelemről...

... Körülöttük a napsugár csillogott... A virágos udvaron pillék játszadoztak, kergetődztek... Fölöttük madarak énekeltek...

... Nagy sokára a leány szólalt meg először:

— Miklósom!... Édes!... Csak egy szót... Fájt még valami?...

A fiu némán intett, hogy igen.

— De hát Istenem, most már mi? — kérdezte a kis Marion ijedten.

— A rózsák!... suttozta a fiu bánatosan.

... A kis Marion arcza egyszerre földerült:

— Hogy nem tartotta meg az ígéretét, ugy-e rossz fiu! No, de azért ne busuljon, édes és nézzen oda, gyönyörködjék az én rózsáim-

A modern háboru

oan, a melyek nekem oly nagy örömet fognak szerezni, ha teljesen kinyílnak...

... A fiu fölemelte a fejét...

... Ott álltak a rózsafák egytől-egyig, virág és bimbó nélkül, disztelenül, kopaszon...

... Hogy ne virágozhasanak, az összes rügyező galyakat levagdalta azokról — valaki...

(Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

A vasutasokhoz.

— Okos minszteri rendelet. —

Budapest, december 10.

Lapunk más helyén foglalkozunk a nemzetellenes szociáldemokraták ama vakmerő tervével, hogy éppen most, a legválságosabb időkben, politikai tömegsztrájkot akarnak rendezni Magyarországon.

Ez ellen a kormányzásnak nagyon természetesen, idejekorán védelmeznie kell a polgárságot. Különösen a vasutasok körében indítottak meg a hazátlank féktelen agitációt, mert az is egyik céljuk, hogy a vasutak rendes foglalkozást üző alkalmazottait lelketlenül fellátsák az állam, a rend és az ország polgársága ellen.

Ez pedig ezrek és ezrek életét veszélyeztető vállalkozás.

A szociáldemokrata pártnak a vasuti alkalmazottak körében kifejtett rendszeres izgatása folytán a kereskedelmi minisztérium a következő rendeletet intézte az államvasutak és valamennyi önállóan kezelt vasut igazgatóságához.

A magyarországi szociáldemokrata párt ez évi december 6-án tartott rendkívüli közgyűlése alkalmából fölhívást bocsátott ki a munkássághoz, a melyben tömegsztrájk rendezésére, illetőleg abban való részvételre szólítja fel.

A szociáldemokrata párt a vasuti alkalmazottak körében is rendkívül izgatató tartalmu fölhívást terjesztett, melyekkel a személyzetet e párthoz való csatlakozásra hívja föl.

Minthogy e párt nemcsak állandóan a legnagyobb mérvű izgatást fejt ki a fönnálló állami és társadalmi renddel szemben, hanem azzal a törekvésével, hogy a vasuti alkalmazottakat tömegsztrájkba bevonja és általában a vasuti szolgálatban föltétlenül szükséges fegyelmet meglátsa, a mely törekvésének már eddig is szomorú következményei nyilvánultak meg, tevékenysége a vasuti szolgálat érdekével össze nem egyeztethető: az 1907. évi L. t.-cz. alapján 1907. évi augusztus 28-án 58654. szám alatt kiadott vasuti szolgálati rendtartás 29-iki szakasza alapján ezennel kijelentem, hogy a magyar szent korona országainak területén szolgálatban lévő vasuti alkalmazott e párt semminemű szerveinek vagy szervezetének tagja nem lehet. Ugyanez alapon nem lehetnek vasuti alkalmazottak tagjai az ugyane párt által szervezett vasuti munkások szabad szervezetének, sem pedig semminemű más ily vagy hasonló czélú ugynevezett szabad szervezetnek.

Kijelentem, hogy e tilalom ellen való vétés egyik ismertető jelének fogom tekinteni, ha vasuti alkalmazott ily szervezetet vagy szervezeteket támogatásban részesít. Ehhez képest fölhivom az igazgatóságot, közölje minden egyes állandó vagy ideiglenes alkalmazottjával kivétel nélkül e rendeletemet azzal a megjegyzéssel, ha netalán az említett párt vagy szabad szervezet bármely szervének tagja lenne, abból haladék nélkül lépjen ki, azok minden irányu támogatásától szigoruan tartózkodjék, ellenkező esetben az idézett rendtartás 54. szakaszának 4. pontja értelmében az értesítés vételétől számított tizenöt nap mulva minden szerzett igényének elvesztésével a létszámból minden további eljárás nélkül töröltetni fog. Az értesítés minden alkalmazottnak vétivvel kézbesítendő, melyet aláírni, illetőleg melyen az értesítés vételét igazolni tartozik.

Fölhivom végül az igazgatóságot, hogy e rendeletem végrehajtását, a legmesszebbmenő figyelemmel ellenőrizze, mert immár legvégső ideje,

hogy a vasuti szolgálattól minden izgatató elem föltétlenül távol tartassék, illetőleg eltávolíttassék. Budapest, 1908. stb. A miniszter helyett: Sztéryeni államtitkár.

Csak az az egy hibája van ennek a rendeletnek, hogy — nem korábban jött. Már évek előtt szükség lett volna reá.

A „Pázmáneum“ naptárai megjelentek és hétfő óta már folytonosan expediáljuk a rendelőknek. A ki még nem kapta meg, az egy-két nap alatt megkapja, mert oly sokat rendeltek, hogy minden erőfeszítés mellett is több napi munkát igényel a szétküldés. Szives utánrendeléseket minél előbb kérünk.

Királyok Bécsben. A mult héten a svéd király, ezen a héten a dán király látogatta meg Ferencz József királyt Bécsben. Tudjuk, hogy a svédek és dánok nem nagy oroszbarátok és így okunk van azt hinni, hogy a királyok között a háboru esetére történnek megbeszélések, lehetőleg a mi javunkra.

A trónörökös Pusztaszeren. Ferencz Ferdinánd trónörökös decz. 12-én örgróf Pallavicini Sándor kistelki birtokára érkezik. A trónörökös osztrák előkelőségek fogják le kísérni, a kik vele tartanak a vadászaton is. — Örgróf Pallavicini automobilon fogja fejedelmi vendéget a pusztaszeri vadászkastélyba vinni. A kastélyban Pallaviciné, Széchényi grófnő fogadja a trónörökösöt.

A pápa beteg. A jubileumi ünnepekkel járó számtalan fogadtatás és beszéd az előrehaladt kora miatt különben is érzékeny szervezetű pápát rendkívül kifárasztotta, a mihez az elmúlt hét folyamán még egy kisebb arányu meghülés is járult. Ennélfogva a fogadtatások a pápai udvarban szünetelnek és a szentsége orvosai tanácsára állandóan szobájában tartózkodik. A pápa állapota azonban nem aggasztó.

Amerikai magyarok Kossuth Lajosnak. A new-yorki „márczius 15-iki bizottság“ elhatározta, hogy mozgalmat indít egy bronzkoszoru létrehozására, a mely az amerikai magyarság kegyelelte jeléül volna elhelyezendő a Kossuth-mauzoleumban, s a mely koszoru minden egyes bronzlevelébe egy-egy amerikai magyar egyesület neve volna bevésendő. Az eszme máris nagy visszhangra talált.

tól minden
távoltartas-
sék. Buda-
zter helyett:

a van ennek
nem koráb-
szükség lett

ótárai meg-
már folyto-
endelőknek.
eg, az egy-
a, mert oly
minden erő-
napi mun-
dés. Szives
előbb ké-

A mult hé-
a héten a
meg Ferencz
n. Tudjuk,
k nem nagy
unk van azt
ok között a
nek megbe-
ni javunkra.

sztaszeren.
örökös decz.
Sándor kis-
A trónörö-
k fogják le-
nak a vadá-
Pallavicini
elmi vendé-
lászakastélyba
aviciné, Szé-
trónörököst.

ubileumi ün-
talan fogad-
haladt kora
eny szerve-
fárasztotta, a
lyamán még
hülés is já-
radtatások a
telnek és U
ára állandóan
A pápa álla-
asztó.

bk Kossuth
ki „márczius
ározza, hogy
bronzkoszoru
az amerikai
éül volna el-
-mauzoleum-
minden egyes
amerikai ma-
a bevésendő.
visszhangra

A császár miatt. Győrben a császári jubileum örömeire megtörtént az a ritka eset, hogy az ottani katolikus tanítóképző negyedik osztályának összes növendékeit kizárták. A dolognak ez a története: Haller József igazgató elsején kihirdette, hogy másnap, a császári jubileum napján, hálaadó mise lesz. A negyedéves növendékek elkeseredtek és nem jelentek meg a székesegyházban, hanem a karmelitákhoz mentek misére. Harmadikán reggel az igazgató kijelentette, hogy ezért az egész osztályt fölfüggeszti, délután négy órakor pedig kihirdette a püspök kizáró ítéletét. Kihirdette az igazgató azt is, hogy a ki írásban bejelenti, mi volt elmaradásának oka, az enyhébb elbánnásra számíthat. Az ifjak nem válaszoltak. Balics Lajos dr. egyházmegyei főtanfelügyelő és Slégel Péter püspöki biztos megjelentek az intézetben és kihirdették az ítéletet, a mely szerint az ifjakat a fegyelem megsértése és királlysértés miatt az intézetből kizárják és a kizártakat magánvizsgálatra sem engedik. Az egyik ifju megköszönte az ítéletet, de társai nevében is tiltakozott a királlysértés vádjá ellen. A kizárt növendékek ezután kikérték bizonyítványaikat és a Szózatot énekelve a városra vonultak. Az egész intézet szolidaritást vállalt a kizárókkal, a kik védelmükre Holló Lajos, Nagy Emil és Szabó István képviselőket kérték föl. Ember János királyi tanfelügyelő békés megoldást ígért.

Iparosok a katonaságnál. A mint értesülünk, legközelebb már a közös hadseregben és a honvédségnél alkalmazni fogják az ipari szakoktatást hogy a besorozott iparosok tovább képezzék magukat a mesterségükben. Ez az ujtás a katonaságnál minden esetre üdvös lehet, ha helyesen alkalmazzák.

Betörő história. Komáromban izgalmas eset történt a napokban. Egy este valaki betört dr. Tóth József ügyvédjelölt lakására, álkulcsal felnyitotta a szekrényeket, de mielőtt még valamit rabolt volna, hazaérkezett Tóth, a kire a betörő revolvert fogott. Tóth segítségért kiáltott s mire a házbeliek összefutottak, a betörő kiugrott az utcára. Az utcán sokan sétáltak, azonban nem merték a menekültöt elfogni, mert az fegyverét lövésre tartotta. Szembe jött vele a 15. tüzérezred Holzmann nevű tiszthelyettese, a ki kardot akart rántani, de a betörő abban a pillanatban rálőtt. A golyó a tiszthelyettes gyomrába furódott,

beleit összeroncsolta és eszméletlen állapotban szállították kórházba, hol megoperálták. A betörőnek sikerült elmenekülnie. Budapestre utazott, a hol azonban elcsípték. Egy zugkorcsmában ismertek reá a detektívek és letartóztatták. Sarudi János 18 éves rovott multu czipészsegéd az illető.

Szaporodnak a rablók. Risztics Demeter aradi hagymakereskedőt, a ki kocsijával bejárja az aradmegyei községeket, az országuton három alak megtámadta, késsel megszurkálták s kocsijáról az árukat elrabolták. Aradmegye községeiből naponta érkeznek jelentések a rablók elszaporodásáról. A csendőrség szigorú nyomozást indított.

A szülői gondatlanság. Kisnámény faluban a kisbíró nemrég a feleségével együtt eltávozott hazulról. Négyéves kis leánykájukat egyedül hagyták a bezárt és jól befűtött szobában. A mikor az apa haza jött, rémülve látta, hogy lakásából sűrű füst tódul ki. Azonnal betörte az ajtót, de már késő volt. A szobában kis leányának iszonyuan összeégett holttestere akadt. A magára hagyott kis leány ugyanis kinyitotta a hályhaajtót és játszani kezdett a tüzzel, miközben a ruhája lángot fogott. A gyermekeket sohasem szabad felügyelet nélkül magukra hagyni!

Kifogott holttestek. Nagybecskerekéről táviratozzák: A Rudolfsgnadról a mult hóban elsülyedtt uszályhajóról ma hozták fel a buvárok a három holttestet. A buvárok a teljesen ép holttesteket a kabinok ajtaja előtt találták. A hajót szétrobbantják.

Megfagyott nő. A Trencsén melletti mezőségeken a hó alatt egy megfagyott női holttestet találtak. Megállapították, hogy az illető Szalai Imre tanfelügyelősi tollnok anyósa. A szegény asszony gyengeelméjű volt s elbarangolt övéitől.

Az eleven fáklya. Egy német színházban rémes jelenet játszódott le. Valami karácsonyi látványos darabot játszottak s az egyik jelenet közben megtörtént, hogy egy színész égő fáklyájával meggyújtott egy Fiala Róza nevű színésznőt. A boldogtalan teremtés vak rémületében ide-oda futkosott a színpadon, a mivel csak élesztette a tüzet, a mely egész ruháját elborította, s össze-vissza égette testét. A nézőtéren a futkosó égő fáklya látványa nagy pánikot okozott, a melynek súlyos következményei lehettek

volna. A boldogtalan színésznőt kórházban ápolják.

Magyar-olasz verekedés. Fiuméba éjjel öt magyar munkás bántalmazott öt olasz leányt, kiknek sikoltozásaira rendőrök siettek elő. A munkások erre a rendőrökre támadtak s az egyiket jobbkezén és derekán megszurták. A másik rendőr kardot rántott és az egyik munkást fejbe vágta, mire a többi munkás megfutamodott, de sikerült kettőt elfogni közülük. A megsebesült rendőrt és munkást a kórházba szállították.

A sikkasztó bünhödése. A pozsegi törvényszék Cerbicek Jaroszlav adóhivatalnokot adópénzek elsikkasztása miatt öt évi sulyos börtönre ítélte.

Titokzatos merénylet. Pancsován az elmúlt éjjelek egyikén egy ismeretlen ember bezörgetett a honvéd pótfelszerelő raktár ajtaján, és miután az őrszem nem jelentkezett, revolverből kétszer belelőtt a raktár kapujába. A golyók a kapun áthatolva a falba furódtak. Az őrszem erre kinyitotta a kaput és utána lőtt a menekülő embernek. A vizsgálato megindították. A készültséget egy századra fölemelték. Az őrségeket megerősítették. A katonai épületekbe polgári egyéneknek tilos a belépés. Az őrszemek utasítást kaptak, hogy a ki első fölszólításukra nem áll meg, löjje le. Azt hiszik, hogy a titokzatos lövöldöző szerb merénylő, vagy kém volt.

Talált halott. Hajduhadház határában hétfőn hajnaltájban egy körülbelül negyvenöt éves ember holttestére akadtak. A holttest tele volt lött sebbel és szurás okozta sebbel. Csak azt tudják, hogy a megölt ember kereskedő volt, a ki a környéken káposztát akart venni. A nyomozás megindult.

Ne menj a jégre. A csehországi Krudimban borzasztó szerencsétlenség történt. A város közelében lévő tó jegén egy kilencz éves fiu csuszka. Egyszerre beszakadt alatta a jég és a fiu eltűnt a vízben. Tizenkétéves leánytestvére utána sietett, de ő is a víz alá került. Segítségkiáltására csakhamar ott termett tizenöt éves leánytestvérük, hogy kimentse őket a vízből, de ő is a jég alá került és belefutott a vízbe. Mindhármojuk holttestét két órai keresés után megtalálták.

A büntudat. Szikora János tótpelsőczi földmives nemrég kincstári ruhákat lopott, de rajta vesztett. Vizsgálat indult meg ellene s több ember

terhelően vallott róla. Szikora a tanuk ellen, kik ellene vallottak, boszut esküdt. Egy asszonyt, a ki a tanuk közt volt, fegyverével súlyosan megsebesített. Szikora tettének következményeire gondolva, megijedt és félelmében saját házát fölgyújtotta, azután elmenekült. Holttestét egy fára fölakasztva az erdőben találták meg.

A megvadult lovak. Fényes Elek batizvasvári nagybirtokos Szatmárra igyekezett a fogatán. Utközben a lovai megijedtek a vonattól, örült vágatással iramodtak tovább az országútról egy mély árokba ragadták a kocsi. Fényes Elek a fogat alá került; fején megsebesült s két oldalbordája eltört. Állapota veszedelmes.

Elfogták a fojtogatókat. A múlt hónapban megirtuk, hogy Kiszentmiklóson, Battonyán és Vingán elkövetett rablógyilkosságok az egész délvidéket rettegésbe ejtették. Három vármegye csendőrsége és az aradi rendőrkapitányság nyomozott, míg végre két csendőr elfogta a tetteseket. A kétegyházi pályaudvaron folszállt az Aradról Budapest felé haladó vonatra Mészáros Sándor dombegyházi és Barta János lippai járásörmester, a kik egy harmadosztályú szakaszban foglaltak helyet. Ebben a szakaszban két marczona külsejű szerb ember ült, a kik a csendőrök láttára összerendeztek. A csendőröknek feltűnt a két ember gyanus viselkedése és megszólították őket. Mind zavartabb és zavartabb feleleteket adtak, végre oly ellenmondásba keveredtek, a miből a csendőrök megállapították, hogy ők a többszöri gyilkosság elkövetői. A személyazonosság megállapítása után kistült, hogy az egyik embert Jank Joanicának hívják és felső szelepataki illetőségű és a másik Baj János bajesdi születésű. A csendőrök később megállapították azt is, hogy a körözvényben foglalt személyleírás is teljesen ráillik a két emberre, a kit letartóztattak. A csabai pályaudvaron a két haramiát a csendőrök megmotozták és találtak náluk egy hatalmas boxert, egy kézi nyomdát és két dróthurkot, a mivel a gyalázatos gyilkosságot végrehajtották. Mindkét ember hamis utlevéllel

utazott. A két letartóztatott embert Aradra kísérték, a hol a nyomozást tovább fogják folytatni.

Minden házasszony szereti diszíteni a lakását, de mivel ez drága dolog, hát nem mindenki engedheti meg magának. Hojtásch Gyula Gödingi (Morvaország) cég egy pompás szobadiszit hoz forgalomba, mely minden háznak ékül szolgál és még se kerül sok pénzbe. Gyönyörű fali szőnyeg ez, mely mindjárt hideg ellen is megőv és csak 5.60 koronába kerül; hasonlóan szép ágyi szőnyeget, melynek ára csak 1.60 korona. Mind a két darab tetszetős ajándéktárgynak is beválik. Minden háziasszonynak tanácsoljuk, hogy hozasson egyet. Bővebbet e naptár hirdetése mond!

A kis erények.

Irta: *Roberti J.* páduai kanonok.

Másik ok a felebarát és élettárs hibáinak türesére az, hogy ezek a hibák nem oly nagyok; hiszen környezetünk is legtöbbször katolikus, tehát hiterkölcsi alapon álló személy, kit a durvabb hibákból már kiművelt a vallási tanítás és ki önjerejéből is törekszik bizonyos javulásra erkölcsi és műveltségi irányban. Hogy a gyarlóságból folyó ugynevezett mindennapi hibákat nem tudjuk végképpen levétközni, hogy igaza van a szentírásnak, mely szerint még a legigazabb férfiú is napjában hétszer hetvenhétszer botlik, ez ne lohaszsa, inkább fokozza türelmünket. Olyan emberi társaság, mely Isten szemében, de csak a világ szemében is hibátlan volna, nem található a földön.

Ha környezetünkbe olyan ember kerül, ki folyton hangoztatja jobb körből való származását, vagy ki állandóan arra törekszik, hogy őt kiemeljék, vagy ki erősen hiszi, hogy benne gáncs nem fődözhető fel, tehát megrovásra sohase ad okot, vagy azt hiszi, hogy mindent jobban végez, mint mások, sőt, hogy még az órája is jobban jár, mint a többieké, hát ezen nem annyira boszszankodni, mint inkább mosolyogni

kell; azonban ne úgy mosolyogjunk rajta, hogy az őt sértse. Vagy ha olyan ember jut közvetlen közelünkbe, ki megint semmivel sincs megelégedve, a ki magát és munkáját mindig rosszabbnak itéli meg, mint a minő, ez is terhünkre tud esni; a ki folyton a világ romlottságán kesereg, tehát megnyugvást semmiben sem talál, nagyon hasonló a képzelt beteghez és vele szemben éppen úgy ajánlatos a kiméletes, óvatos magatartás, mint a valódi beteggel szemben.

Az ókori mesék közt egyik elmondja, hogy volt két bölcs, kik közül az egyik mindig nevetett, a másik mindig sirt és ezek egymást nagyon kedvelték, keresték, egymást kiegészítették. Példázza e mese az ember kétféle hangulatát. Hát jól van; mi is nevetni akarunk, miután nevetünk. Nevetni akarunk a nevetőkkel, sirni a sirókkal — mert hangulat dolga a két állapotu embernél és boldog lelkiület az, mely a mások hangulatához tudja mérni a magát. Szent Pál ajánlotta ezt így a híveknek és nem képmutatásra tanított vele, hanem bölcseségre, mert a közeli együttlét szinte kényszerít mindenkit arra, hogy a mások lelkiéhez simuljunk.

Harmadik ok a kis hibák eltűrésére, hogy lényegükben semmi bünt nem tartalmaznak, hanem csak kellemetlenül érintenek. Mert joggal senki sem róható meg azért, hogy egyenes pillantás helyett görbét vetett ránk, vagy hogy halk szó helyett hangosat használt velünk szemben, vagy hogy arcza komor kifejezésű, holott mi nyájasra számítottunk; a jellembéli különbség sem róható fel senki bűnűl. Vajjon ki tehet róla, hogy vontatott az elhatározása, míg a másik pillanat alatt készen van vele; ki tehet róla, hogy hirtelen haragu, míg más flegmatikus

Ki akar kölcsönt? Aki birtokára jelzálogkölcsönt akar fölvenni forduljon a **Kisbirtokosok Orsz. Földhitelintézetéhez Budapest V., Géza-utca 2.** (saját ház.) Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, főczélja azonban, hogy a közép és kisbirtokoson segítsen. Ezért kölcsönöket már 300 koronától kezdve ad. A ki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó kölcsönével segíthet terhen. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki s mérsékelt díjért minden a kölcsönköri teendőt ellát. Kölcsönöket a földbirtok fele értékéig 20, 30, 40 vagy 50 évi törlesztésre engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt föl nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben, akár részben, bármikor minden díj nélkül visszafizetheti. Az intézet jelenleg 4%-os és 4 1/2%-os záloglevél-kölcsönöket ad s a 4 1/2%-os kölcsönök egyik módzata minden levonás nélkül készpénzben fizetnek ki. Akinek kölcsönre van szüksége, forduljon bizalommal az intézethez, mely egyszerű levélre bárkinek szívesen ad felvilágosítást.

és mindeket ról, mig más elme, a körülményünk, hogy számunkra érintkezni más szeszankodni hajlamai volna ah fölött v egyiknek szeszest attól.

Negye hogy mi ki volna hogy ő elnézésre tőled, hogy igaztalanunk a részéről vetelődnyü az adok oljában földön. lál men mások itéletet, arra töben ha meglep láza!

Nem az embben tesórában közeli különbsé akár csürün tokra mindig

és mindenre csak mosolyog; ki tehet róla, hogy félénk a természete, míg más bátor és merész? A józan elme, a helyes életfelfogás minden körülmény közt az tanácsolja nekünk, hogy a jellembeli különbséggel számoljunk, mikor emberekkel érintkezünk és a békesség kedviért más szeszélyét is eltűrjük. Ha bosszankodnánk mások vonzalmi és hajlamai miatt, az hasonló kábaság volna ahhoz, mint mikor két arab a fölött verekedett össze, mert az egyiknek izlett a félérett datolya szeszes ize, holott a másik irtózott attól.

Negyedik ok a hibák türesére, hogy mi is adunk tünni valót; mert ki volna magáról ama véleményben, hogy ő a tökéletesség? Mindnyájan elnézésre szorulunk. Ma én tőrök tőled, holnap te tőrsz tőlem. Micsoda igaztalanság volna, hogy mi számítunk a mások türelmére, de magunk részéről keményszívűséggel és követelődő modorral fizetünk? Könnyű azt mondani, hogy én nem adok okot nekik a türesre, de valójában ilyen ember nem is akad a földön. Maga hibájára mindenki talál mentséget, szépítést, okadatolást, mások inkább adnak rólunk helyes ítéletet, mint mi magunk. Még mikor arra törekszünk, hogy tökéletességben haladjunk, akkor is könnyen meglep a hiúság és keresettség láza!

Nem egyformán adnak tünni valót az emberek; egyik havonta egy ízben teszi, másik mindennap, minden órában is. Függ ez attól, hogy mily közeli az együttélés, és hogy minő különbség van a jellemek közt. De akár csak ritkán, akár nagyon is sűrűn bogozza össze valaki számotokra a türelem fonálát, oldjátok mindig csak szeretettel és elnézés-

sel, mert ha a próbához még az is járul, hogy magatok is türelmetlenek vagytok, akkor a csomó mindig összéb szorul és utóbb már csak szakitással bogozható ki. Türelem és megint türelem: ez az egyetlen módja annak, hogy másoknak szeretetét magunknak kivívjuk; ne mondja senki, hogy előtte közönyös, vajjon szeretik-e őt az emberek; hát lehet ez? kivált olyanokkal szemben, kikre utalva vagyunk a mindennapi érintkezésben? Aki azt tanácsolja nekünk, hogy bánjunk mindenkivel az érdeme szerint, viseltessünk mindenkivel szemben hasonló érzelmekkel: az vagy nem ismeri az életet, akkor pedig nincs is jogositva, hogy tanácsokat osztogasson; vagy pedig félreismeri az életet, de akkor meg nem irányadó a tanácsa. A tulzott rátartóság nem disz az emberben. A tüske és bojtortján is rátartó, mert hiszen mindenki respektussal közelít hozzá. De az ilyenféle tekintélyre nem vágyakozom. A rózsát nem azért tartják becsben, mert van szuró tövise, hanem azért mert jó illatot áraszt. A töviseit e közben megbocsátják. Embernél is a jó tulajdonságok képezik a tekintély és becsület alapját; a közben mégis mutatkozó tünni valókat ezek miatt megbocsássuk neki.

Ötödik ok a hibák türesére az a kapcsolat, melyben emberek közt élünk és melyeket legtöbbször nem is telne módunkból megváltoztatni. A testvér testvér marad, akár milyen kiállhatatlan a modora. A hitvestárs is oly szoros van hozzánk kötve, hogy felbonthatatlan köteleknek jelentette ki azt az Ur és utána az egyház. Állását se változtathatja az ember könnyen, mert magának és családjának létérdeke kapcsolódik

ahhoz — tehát tünni kell a tünni valókat, nehogy fontosabb érdekeket kockáztassunk. Azután meg: Hol a biztosíték arra, hogy a változtatás mindig a kívánt eredménnyel jár? Egy felnőtt fiu elköltözött anyjától, mert hogy azt veszekedős természetűnek találta, lakást vőn egy czimborája szüleinél, hol azután annak részeges atyjával volt minden este vitája, melyet utoljára is ököllet oldottak meg és szétválással. Másik ismerősöm eladta kis házát a szülővárosában, mert nem tudott megférni testvéreivel; a másik városban, hol megtelepedett, még házsártosabb környezetre bukkant a felesége rokonaiban, kik életét végkép megkeserítették, úgy hogy betege lett a sok izgalomnak. Tudok egy fiatal urat, ki elhagyta állását, mert főnöke pontosan kívánta betartani a hivatalos órákat és a mulasztásért komoly leczkéket osztott; másik állásban azután olyan főnököt kapott, ki előszeretettel rendelte be hivatalnokait esti külön munkára és vasárnapokra, de persze ezért külön fizetést nem adott nekik.

Képeink.

A karlsbadi sófőző gyár. Talán az egész világon ismeretes a híres karlsbadi gyógyás. Ime, képünkön látható az a hely, a hol előállítják. A karlsbadi gyógyforrások vizében van ez a só feloldott állapotban, a honnan úgy nyerik, hogy a forrás vizét lepárolják. Reánk, magyarokra nézve még egy nagyobb nevezetessége van a karlsbadi sófőző gyárnak. A vezetője magyar ember. Név szerint dr. Sipőcz József, a ki testvérbátyja a székesfővárosi árvaszék elnökének, Sipőcz Lászlónak. Ime, a magyar karakter és tehetség még ott is érvényesül, a hol pedig ellenségeink, még pedig a legvadabbak közül való ellenségeink laknak. Ez a magyarság természete, dicsősége.

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár a m. k. honvédség, a közöshadsereg, m. k. zeneakadémia, színházak, művészek stb. szállítója

STOWASSER J.

császári és királyi udvari
HANGSZERGYÁROS

Raktár: II. Lánchíd-u. 4. BUDAPEST Gyár: II., Öntőház-u 2.

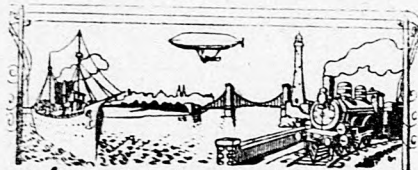
LEGNAGYOBB GYÁR ES RAKTÁR. Ajánlja saját gyárában készült elismert legkiválóbb minőségű vonós-, fuvó- és ütőhangszereit. Teljes zenekarok felszerelése előnyös feltételek mellett, a legjutányosabb árban szállítatik. — HARMONIKÁM legjobb erős, elpusztíthatatlan és különleges aczélhangokkal — TÁROGATO saját találmány, iskolával 35 frttól feljebb.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Kivitel nagyban és kicsinyben.

A modern háború. Manapság, a mikor már a tudomány mindent újja alakított, a háború sem úgy történik, mint régen. Hogy csak egyetlenegy példát állítsunk olvasóink szeméi elé, bemutatjuk a legújabb amerikai eljárást a háboruban. A tábori jelentésről van szó. A modern katonának már a tábori jelentésnek tollal való megírása rendkívül hosszúságos és fárasztó volna. Ezért írógépet használ. A míg a harcztéren ágyuk bömbölnek, emberek és állatok viaskodnak, addig a főhadiszálláson az irodista hadsegéd nyugodtan, figyelmesen és gondosan kopogja le írógépén a jelentést. És mosolyogva gondol azokra az elmaradott bakákra, a kik valamikor régen — kézzel írtak a táborban.

NÉPEK, NEMZETEK.

Megvert cseh képviselő. Bécsben történt, egy földalatti vendéglő nagytermében este megjelent Klofác cseh képviselő, néhány más cseh képviselő társaságában. A képviselők egy félreeső asztalnál telepedtek le és kezdetben nem is vették őket észre. Egyszerre az asztalhoz, a hol ültek, odalépett Schneider tartománygyűlési képviselő és felszólította Klofácot, hogy hagyja el a vendéglőt. Klofác nem hallgatott rá, mire Schneider hirtelen harsány hangon elkiáltotta magát:

— Itt ül Klofác, a hazaáruló! Föl a kézzel!

A közönség erre szintén elkezdett kiabálni:

— Abcug Klofác! Ki vele!

— Maga hazaáruló! Szerbia zsoldosa! Magának nincs semmi keresni valója Bécsben! Hagyja el ezt a helyiséget!

A közönség Schneider szavait viharos Pfüj kiáltásokkal kísérte. Klofác nyugodtan ülve maradt és nem mutatott semmi hajlandóságot arra, hogy a termet elhagyja. A vendéglős erre, hogy a mindjobban elfajuló botránynak véget szakítson, odament Klofácához és fölkerítte, hogy a nyugalom érdekében hagyja el a vendéglőt. Klofác magához hívatta a főpinczért, kifizette a számlát, de azután újból leült. A közönség erre ismét abuzgolni kezdett és mindenféle szidalmakkal illette a cseh képviselőket. Egyszerre valaki egy borban föláztatott zsemlyét dobott Klo-

fác felé. Ez volt a jel az általános zsemlye - bombázásra. Mindenfelől zsemlyék röpültek Klofác felé, egyesek pedig borral öntötték le Klofácot. A közönség csakhamar egészen körülvette a cseh képviselők asztalát és özönével zudult a bor Klofác nyakába. Végre a szó szoros értelmében kiverték a teremből. Egy úr még utána szaladt és meghuzta a haját, Klofác bántalmazóit följelentette.

Miniszter és vasuti kalauz. Moszkvából jelentik nekünk: Egy vasuti kalauzban volt annyi bátorság, hogy bement egy vonatnak külön kocsiába, a melyben a tengerészeti miniszter utazott. A kalauz elkérte a minisztertől és szolgaszemélyzettől a jegyet és kitünt, hogy egyiküknek sem volt jegyük. Így utaznak az orosz előkelőségek. A dolgról jegyzőkönyvet vettek föl.

Felrobbant puskaporos torony. A Kalkutta városhoz közeli puskaporraktárban a héten óriási robbanás történt, melynél tizenegy katona életét vesztette, huszonhat pedig súlyosan megsebesült. A vizsgálatot a részletek kiderítésére megindították.

A megőrült vonatvezető. A héten rémes eset történt Lemberg és Sztrij között. Egy tehervonat lokomotívja örült sebességgel rohant végig a vonalon. Csak nagynehezen lehetett a vágató vasszörnyeteget elfogni s akkor kiderült, hogy a lokomotívvezető hirtelen megőrült és örültségében a legnagyobb sebességgel megindította a lokomotívet. Az örült előbb Gliona és Szerzec állomások között megállította a lokomotívet s a fütőt ledobta róla. Azután gyorsvonati sebességgel, a jelzésekre ügyet sem vetve, rohogott tovább Lembergig, majd onnan visszafelé. A glinnai vasuti tisztviselő távirati intézkedésére Lembergől egy lokomotívet küldtek ki, a melynek nagynehezen sikerült a száguldó lokomotívet elfogni. Az örültet megkötözték és Lembergbe szállították. Mint-hogy az orvosok megállapították, hogy örült, tébolyházban fogják elhelyezni. Jó szerencse, hogy nem történt katasztrófa.

Egy fontos ügy néha napokig tartja lekötve a tisztelt olvasó kíváncsiságát, míg igen fontos tudósítások gyakran elkerülik figyelmét. Megbecsülni való az orvosok és azoknak itelete, akik tapasztalatból tudják, hogy influenza, köhögés, rekedtség, elnyálkásodás, torokfájás, láz, mellfájás, éjjeli izzadás, nehéz légzés ellen a legnagyobb eredménnyel a Feller-féle Elsáfluidot használják. Próbát tucat bérmentve 5 K. Hogy utánzatok ellen védekezhessünk rendeljünk a készítőnél, Feller V. Jenő, Stubioza, Centrale 18. sz. (Zágráb m.)

Mi a legjobb háziszter? a *Brázy-féle sósorszesz!*

KÖZGAZDASÁG.

Szeszkisérleti állomás. A földmivelésügyi miniszter Gödöllőn szesz-kisérleti állomást létesített, melynek feladata a szeszipar körébe vágó tudományos vizsgálatok végzése és ezek eredményeinek megismertetése, továbbá egy minisztergyár üzemben tartása és vezetése, a szeszipar körébe vágó kérdések figyelemmel kísérése szak szempontból és kísérletek végzése különös tekintettel a hazai viszonyokra. Feladatai közé tartozik ezenkívül: Újabb szesz-főző eljárások kipróbálása és megismertetése. Szeszgyárakban üzemvizsgálatok végzése. A szeszgyári üzembe vágó szaktanácsok adása, illetőleg kidolgozása. Szeszgyári tervek és költségelőirányzatok felülbírálat. Újabb szesz-főzési eljárások kipróbálása díjmentes. Ugy-szintén díjmentesen végzi az állomás a szeszgyári üzembe vágó szaktanácsok kidolgozását, valamint a szeszgyári tervek és költségelőirányzatok felülbírálatát is. A vizsgálati díjak, valamint az üzemvizsgálatokból folyó összes jövedelmek az államkincstárt illetik. Végül közreműködés a szeszgyári vezetők kiképzésében.

Hatósági mézárszék Kecskemén. A kecskeméti hatósági huscsarnok nagy érdeklődés mellett megnyílt. Ebben a tenyésztők jószágait levághatják és megállapított árak mellett kimérhetik. A forgalom napról-napra nagyobb, mert míg a mézárosok a pecsenyehust 60—65 krajczárért mérik, addig a hatósági huscsarnokban ennek ára 30—35 krajczár.

A len és kendertermelés. Azok a tervszerű intézkedések, melyek a len és kendernek nagyobb kiterjedésben való termelésére tettek, eredményeseknek mutatkoznak. Év-ről-évre szaporodik a két fontos kereskedelmi növény termelése. És párhuzamosan len és kender készítő telepek létesülnek. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a földmivelésügyi miniszterium a két fontos kereskedelmi növény termelésé-

a Brázay-féle

ASÁG.

omás. A föld-
ter Gödöllőn
ást létesített,
szeszipar kö-
os vizsgálatok
redményeinek
bbá egy min-
tartása és ve-
körébe vágó
kísérése szak-
letek végzése
hazai viszo-
közé tartozik
szfőző eljárás
és megismer-
an üzemvisz-
A szeszgyári
ácsok adása,
Szeszgyári
ányzatok fe-
szfőzési eljá-
mentes. Ugy-
égzi az álló-
zembe vágó
ását, valamint
költséggel-
át is. A vizs-
az üzemvisz-
s jövedelmek
k. Végül köz-
vári vezető

nek állandó növekedésére való tekintettel előmunkások kiképzése céljából szakiskola felállítását tervezi.

Nincs takarmány. Az országban az idén oly nagy mérvben fellépett takarmányhiány enyhítésére irányuló tevékenység folyik megszakítás nélkül. A földmivélésügyi miniszter igyekszik, hogy az ügykörébe utalt segítőakció keretében a lehetőségig minden bajt orvosoljon. A miniszternek ezt a munkásságát az akció természetéről nem eléggé tájékozott gazdaközönség egy része rendkívüli módon megnehezíti. Tömegesen érkeznek ugyanis oly kérévények, a melyeknek egyrészt jogos alapjuk hiányzik, másrészt pedig annyira túlzottak, hogy az akció szolgáló munkát java részében a való tényállás kihámozása és a kért segítségnek a méltánylást érdemlő alapra való leszállítása kőti le. Ez pedig az állami segítségre valóban rászorultak érdekét sérti és megnehezíti az országos baj annyira kívánatos gyökeres orvoslását.

Budapesti piaci

Liszt. Nullás 40.40, egyes 39.60, kettes 38.80, hármás 38.—, négyes 37.20, ötös 36.40, hatos 35.20, hetes 32.80, nyolczas 18.—, F. 14.—, G. 14.20.

Buza ára e héten változatlan.		
Minőség	kilós	Ára 100 kgr.
Tiszavidéki	78	25.95 — 26.30
"	79	26.— — 26.45
"	80	26.15 — 26.55
Fejérmegyei	78	25.65 — 25.95
"	79	25.80 — 26.20
"	80	25.95 — 26.30
Pestvidéki	77	25.55 — 25.85
"	78	25.75 — 26.05
"	79	25.90 — 25.80

Viszontelárusítóknak

KRISTÁLY FORRÁS

szénsavval telített ásványvize hasznos ital **étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél.** A legtisztább és **legegészségesebb** asztali és borvív. — Hathatós **szomjcsillapító.** — Óvszer fertőző betegségek ellen. — Orvosi rendelet szerint egy melegített pohárral igyék éhgyomorra. — ivánatra telítésnélküli töltést is szállít a

Szt. Lukács fürdő Kútvállalat Budán.

Bánsági	78	25.80	—	26.15
"	79	25.95	—	26.35
"	80	26.10	—	26.45
Bácskai	78	25.85	—	26.30
"	79	26.—	—	26.45
"	80	26.15	—	26.55
Rózsa I. rendű	21.35	—	—	21.55
" közeprend.	21.05	—	—	21.25
Árpa takarm. I.	18.45	—	—	16.65
" " II.	16.05	—	—	16.35
Köles	13.75	—	—	14.—
Zab I. rendű . .	17.45	—	—	17.75
" II.	17.05	—	—	17.40
Tengeri (belföldi)	14.05	—	—	14.25
Káposztarepceze uj	—	—	—	—

Burgonya sárga 9.—9.— korona, rózsza uj 8.60—9.— korona métermázsája, fehér 6.—6.80. Hagyma ötven kilós zsákokban 11.—12.50 korona. Réti széna 7.—9.— korona. Muhar 8.—10.— korona. Zsupszalma 7.—. — korona. Alom 5.50—.— korona métermázsája.

Disznózsir 130—144 korona. Szalonna 1.28—1.44 korona. Háj 1.24—1.36 korona kilója. Füstölthús 1.40—1.60 korona. Hazai sonka 1.52—2.20 korona. Teavaj 2.20—2.40 korona. Főzvaj 1.80—2.— korona. Tehénturó kilója 14—24 fillér. Tojás ládája (1440 darab) 114—116 korona.

A fenti árak csakis nagyban való vételnél érvényesek.

Gazdálkodók utmutatója.

Belga óriás nyulak, kiváló szép, egészséges, díjazott szülőkötől, télen nyáron külöklökben tartva, tehát edzett példányok, állandóan eladók: két hónapos nyulak darabja 3 korona, — három hónapos 4 korona, 4 hónapos 5 korona és 1 éves 10 korona darabonként. Fajtisztaságért és egészséges megérkezéért szavatolok. **Zelms Vilmos,** Ujgradiska.

Fajbaromfi. Arany és ezüst érmeikkel többször kintetett tenyésztőrzseimből eladók még néhány darab 4—5 hónapos kakast és jércét. **Aranyásrga és fehér angol orpington,** továbbá **kendermagos amerikai plymut** fajból. Minőség és tejlettség szerint drbja 4—6—7 korona. Kezesség mellett szállítatnak. **Zelms Vilmos** Ujgradiska.

legjobb üz-
letág a **Pázmáneum-naptárak.**
Kelendő áru! Rendkívüli kedvezmények! Olcsó ár
Tessék prospektust kérni a kiadóhivataltól.

„Szt.-bukácsfürdő“

gyógyfürdő, Buda.

Téli és nyári gyógyhely.

Természetes forro-meleg kénes források, iszapfürdők, iszapborogatások, massage, vizgyógyintézet, gőzfürdők, kő- és kádfürdők, gyógyvízszodák. Olcsó és gondos pensio. Csúz, kőszvény, idegbőrbajok. Lakás, ellátás felől ki-merítő prospektust küld ingyen a

Szent-Lukácsfürdő igazgatósága.

Gőz cséplő-gépek, magyar állami, könnyű 6-os számúak, kitűnő karban tartva, olcsón eladók; esetleg elromlott, vsgy leégett garnitúraért, vagy magányos kazánért elcserélhetők. A kazán 7 léghőnyomásos, a cséplő és elevátor egy éves. Az összes felszereléssel együtt, vagy a nélkül kaphatók. Ugyanott egy motorcséplő igen olcsón eladó. Bővebbet ifj. **Kos:k** Józsefnél Bo Ivaszilás, Abauj-Tornamegy.

Mezei sommás munkások, névszerint Simon Ferencz és társai; ajánlkoznak bármely uradalomhoz az 1909. évre. Az érdeklődők forduljanak **Simon** Ferenczhez, Szilalom, Borsodmgye.

Nyilt-tér.

A 46-ik számban küldött **naptár gyűjtőivet**

olvasóinknak újból szives **figyelmükbe ajánljuk.**

Kitűnő alkalom ez azon apostolkódásra, melyet a katolikus közlelőfogás ma minden jó embertől megkövetel.

Tisztelettel a **Pázmáneum.**

Kérje ingyen

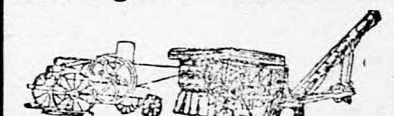
és bérmentve nagy képes főirjegyzéket 3000 ábrával mindenemű nikkell, ezüst- és arany órákról, valamint arany, ezüst, hangszer, aczél és bőrújról, dohányzó-szerekről stb. eredeti gyári árban.

- Nikkell remontoir óra K 3,50
- Syst. Roskopf pat. óra „ 4.—
- Eredeti svájci system
- Roskopf patent — „ 5.—
- Bejegy. Adler Roskopf
- nikkel horony óra „ 7.—
- Goldin rem.óra „Luna“
- művel dupla fedéllel „ 9.—
- Ezüstrem.óra „Glória“
- művel nyitott „ 8,40
- Ezüst rem. óra dupla
- fedéllel — — — — — 12,50
- Ezüst pánczelláncz ru-
- gós gyűjűvel 15 gr. „ 2,60
- Orosz tulánikkal horg.
- rem. óra Luna tüvel „10,50
- Kakukóra K 8,50, ébresztő-
- óra K 2,90, konyha-óra K 3.—
- Schwarzweldi óra K 2,50.

Minden óráért 3 évi írásbeli jótállás. Koczkázat kizárva! Becserelés megengedve vagy a pénz vissza.

Eisö oragyár Brűx.
Konrad János cs. és kir. udv. szállító
Brűx, 533. sz. (Csehország).
Magyar levelezés. Magyar levelezés.

**Bnzin-,
Dzsolaj- és
szívógáz- motorok**

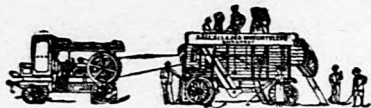

Motoros cséplő-készletek.
A legjobb gépek. A legolcsóbb üzem. Kedvező fizetési feltételek. Tessék r-jegyzéket kérni, ingyen küldjük.

DOBRY ANTAL motor- és gépgyárainak magyarországi kizárólagos képvisellete.

Szabó Emil és Társa
Budapest, Ferencz Józscf-tér 6
Gresham-palota, (a Lánczhíddal szemközt)

A valódi Kállai-féle
„Glória”
 benzin-motorok és
 motor-eséplők

a legjobb. Aki tehát teljes jótállás mellett 3-5 évig terjedő részletfizetés mellett megbízható, jó és olcsó motort akar vásárolni, ügyeljen a pontos címre és kérjen ezen szakértő cégétől ingyen képes árjegyzéket.

KÁLLAI MOTORTELEPE
 Budapest, Nagymező-utca 43. sz.,
 hol használt járgányos s gőzcséplőkészletek cserébe is vétetnek.

Szőlő-oltvány

és vesszőkről nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz. Gyökeres oltványokból, amerikai és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delaware-ből 1 1/2 millió készlet. Olcsó ár és pontos kiszolgálás. Cím:

SZÜCS SÁNDOR FIA
 szőlőtelepe BIHARDIÓSZEG.

A legszebb szobadisz!

Egy gyár feloslása alkalmával sikerült 80.000 faliszőnyeget és 11.000 ágylót olcsón vásárolni, úgy, hogy abban a helyzetben vagyok, hogy egy remek

fali szőnyeget zseniliából

mindkét oldalán egész egyforma, gyönyörű színtartó, 100 cm. széles, 200 cm. hosszú, gyönyörű mintákkal, u. m.: oroszán, szarvas, őzcsalád, kutya, hattyu, virág és perzsamintákkal, a fűt 2.80 [5 K. 60 fill.] utánvétellel. Különösen ajánlható nedves lakásokba, miután ezen szőnyeg annyira vastag, hogy a nedveség nem hatolhat át. A legszebb ágyló drágja 80 kr. Hasonló köszönőiratokat kapok naponta felszólítás nélkül:

Tek Hoitasch J. urnak, Göding.
 A faliszőnyeggel annyira meg vagyok elégedve, hogy ma már a harmadik megrendelést eszközölöm, nagy családom és kiterjedt ismeretségem valamennyien rendelést tesznek Önnek, mert az árutól valóssággal elvannak ragadtatva. Küldjön még két faliszőnyeget mielőbb. Kiváló tisztelettel ENGEL ADOLF, Budapest, V. Báthor-utca 4.

1-08. márczi s 2-án.
 Amennyiben az áru a megrendelőnek meg nem felel, azt vissza veszem és a pénzt visszadom. Erstes Mährisches Warenversandhaus Julius Hoitasch, Göding Nr. 304 Mähren.

Birtokeladás.

Temesmegyében, Verseczhez 10 kilométernyire, vasuti állomás mellett 30 hold 1600 öles kitünő fekete termőföld eladó. Holdankint 700 K-ért. Közlebbi címet a kiadóhivatal

Kwizda-féle Fluid

Kigyó-jegygyel
 Turista-szesz.

Régi kipróbált aromás bedörzsölő-szesz az izmok és inak erősítésére és edzésére. Turisták, kerékpárosok, vadászok, lovasok nagy fáradtság előtt és után használják.

Egész üveg ára 2.- K, félüveg 1.20 K.
 Valódi Kwizda Fluid kapható minden gyógyszerertárban. Főraktár: Budapest, Török József gyógyszerésznél Király-utca 12. és Andrássy-ut 26. szám.

Olcsó

eseh ágytollak

5 kiló új foszított 12 K; fehér, pehelykönnyű 18-24 K; hófehér foszított 30-36 K; szállítás franko utánvétellel. Csere és visszaszavetés a postadíj megtérítésével történhetik.

SACHSEL BENEDEK. Lóbes 11 Pilsen U. p. Csehország.

Ágyhavizelés.

Azonnali szabadulásért jótállás. Felvilágosítás díjtalan. Kor- és nem megadandó! Fényes köszönőlevelek. Orvosilag ajánlva.

„SANITAS” intézet Velburg P. 122. Bayern.

A kellemes, zamatos íz,

mely jellemzi a kitünő, orvosoktól melegen ajánlt, köhögést enyhítő és fúldoklást gyérítő, megszüntető

Thymemel Scillae

szert, lehetővé teszi, hogy egész kis gyermekeknek is nyujtsuk azt.

Kérem, kérdezze meg orvosát ön is!

Egy üveg 2.20 K, postán bérmentve előre küldött 2.90 K-ért, 3 üveg előre küldött 7.- K-ért, 10 üveg előre küldött 20 K-ért.

Készítő és főraktár:

Fragner B. gyógyszerertára
 cs. és kir. udvari szállító,

Prága, III., 203. szám.

Kapható minden gyógytárban.

Figyelni kell a szer nevére, a készítőre és a védjegyre!

BRÁZAY SÓSBORSZESZ

A LEGJOBB

Nelkülözhetetlen háziszser.
 Kapható mindenütt!

ÓVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTÁNZATOKTÓL!